

EUROBAROMETRI 63.4

KANSALAISMIELIPIIDE EUROOPAN UNIONISSA

KEVÄT 2005

KANSALLINEN RAPORTTI

SUOMI

Tämän raportin pohjana oleva selvitys on Lehdistö- ja viestintäpääosaston tilaama ja koordinoima.

Tämä raportti on Euroopan komission Suomen edustustolle tehty selvitys.

Raportti ei edusta Euroopan komission mielipidettä.

Raportissa mahdollisesti ilmenevät mielipiteet ovat yksinomaan raportin kirjoittajan tulkintoja.

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	3
1.1	Tutkimuksen toteuttaminen	3
2	Yleinen mieliala Suomessa	5
2.1	Yleinen mieliala Suomessa	5
2.2	Suomalaisten käsitys henkilökohtaisesta tilanteestaan nyt ja viisi vuotta sitten	7
2.3	Suomalaisten odotukset seuraavalta viideltä vuodelta	8
3	Suomalaisten luottamus eri toimielimiin	10
3.1	Luottamus kansallisiin toimielimiin	10
3.2	Luottamus Euroopan unionin toimielimiin	10
3.2.1	Euroopan unionin komissio	11
3.2.2	Euroopan unionin parlamentti	12
4	Suomalaisia mielipiteitä	14
4.1	Omasta identiteetistään	14
4.2	Erinäisistä jokapäiväistä elämää koskettavista asioista	15
4.3	Euroopan unionin merkityksestä suomalaisille	16
4.4	Suomen jäsenyydestä Euroopan unionissa	17
5	Suomalaisten EU-tietämys	22
5.1	Kansalaisten arvio omasta tietämyksestään	22
5.2	Mistä suomalaiset saavat tietoa Euroopan unionista?	23
5.3	Euroopan unionista tiedottaminen Suomessa	24
6	Euroopan perustuslaki	26
7	Euroopan unionin kansainvälinen rooli	31
7.1	Politiikassa, ml. terrorismi	32
7.2	Taloudessa, ml. globalisaatio)	33
7.2.1	Verrattuna Euroopan ulkopuolisiin suurvaltoihin	35
8	Euroopan unionin laajentuminen tulevaisuudessa	37
8.1	Mielipiteitä mahdollisista tulevista jäsenistä	38
9	Johtopäätökset	41
LIITTEET		
	Liite 1. Technical specifications	43
	Liite 2. Suomessa haastatelluille esitetyt kysymykset	46

1 JOHDANTO

Eurobarometri on tutkinut jo useiden vuosien ajan Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisten mielipiteitä Euroopan unionista. Tämä keväällä ja alkukesällä 2005 toteutettu Eurobarometri on toinen suuri mielipidemittaus jäsenvaltioissa sitten keväällä 2004 tapahtuneen laajentumisen, jolloin Euroopan unionin jäsenvaltioiden määrä kasvoi 15:sta 25:een ja väkiluku 370 miljoonasta yli 450 miljoonaan.

Raportti tarkastelee mm. Euroopan unionia suomalaisesta näkökulmasta, Euroopan unionin yleistä kannatusta Suomessa ja suomalaisten suhtautumista Euroopan perustuslakiin ja mahdolliseen laajentumiseen tulevaisuudessa. Siinä tarkastellaan myös mielipidemuutoksia pidemmällä ajanjaksolla. Suomalaisten mielipiteitä verrataan myös muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaismielipiteeseen.

1.1 Tutkimuksen toteuttaminen

Kevään 2005 Eurobarometri-kysely toteutettiin 25 jäsenvaltiossa, neljässä jäsenehdokasmaassa ja Pohjois-Kyproksella toukokuun 9. ja kesäkuun 14. päivän välisenä aikana 2005. Kysely koski asenteita EU:ta kohtaan sekä muita ajankohtaisia poliittisesti ja yhteiskunnallisesti kiinnostavia aiheita ja siihen osallistui 24.801 yli 15-vuotiasta eurooppalaista. Suomen kansallinen raportti perustuu mielipidetiedusteluun, jossa haastateltiin 1024 suomalaista ja jotka muodostivat sukupuoli-, ikä-, ammatti- sekä aluejakaumaltaan edustavan otoksen suomalaisista. Mielipidetiedustelu tehtiin Euroopan komission pyynnöstä. Euroopan tasolla mielipidetiedustelun tekoa koordinoi ensimmäistä kertaa TNS Opinion & Social –konsortio, johon kuuluvat TNS (Taylor Nelson Sofres) ja EOS Gallup Europe. Suomessa haastattelut suoritti TNS Gallup OY. Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti ihmisten kotona ja maan omilla kielillä.

Raportin toisessa luvussa tarkastellaan yleistä mielialaa Suomessa: sitä kuinka tyytyväisiä elämäänsä suomalaiset ovat, miten he vertaavat henkilökohtaista tilannettaan tällä hetkellä siihen, millainen se oli viisi vuotta sitten sekä miten he uskovat elämänsä muuttuvan seuraavan viiden vuoden aikana.

Kolmannessa luvussa tarkastellaan suomalaisten luottamusta eräisiin hallinnollisiin toimielimiin sekä kansallisella, että Euroopan unionin tasolla. Euroopan unionin toimielimistä tarkastellaan erityisesti luottamusta komissioon ja parlamenttiin.

Neljännessä luvussa käsitellään suomalaisten mielipiteitä Euroopan unionista ja yleisestä suhtautumisesta maamme jäsenyyteen Euroopan unionissa; mitä mieltä suomalaiset ovat EU-jäsenyydestä? Luvussa tarkastellaan myös suomalaisten mielipiteitä eräistä jokapäiväisistä ilmiöistä.

Viidennessä luvussa keskitytään tarkastelemaan lähemmin kansalaisten EU-tietämystä. Lisäksi tutkitaan, mistä lähteistä he hankkivat tietoa Euroopan unionista, sen instituutioista ja toimintatavoista sekä mitä mieltä he ovat Euroopan unionista tiedottamisesta eri tiedotusvälineissä Suomessa.

Raportin kuudennessa luvussa tarkastellaan suomalaisten käsityksiä Euroopan perustuslaista. Seitsemännessä luvussa tarkastellaan, miten suomalaiset näkevät Euroopan unionin roolin kansainvälisessä politiikassa ja taloudessa sekä mitä mieltä he ovat esim. globalisaatiosta?

Kahdeksas luku keskittyy tarkastelemaan suomalaisten mielipiteitä Euroopan unionin mahdollisesta laajentumisesta edelleen. Mitä maita kansalaiset olisivat valmiita hyväksymään jäseniksi Euroopan unioniin ja mitä mieltä he ovat erityisesti Turkista? Raportin viimeinen, yhdeksäs luku esittelee raportin merkittävimmät havainnot lyhyesti.

Haastattelujen tulosten esittämisen apuna on käytetty kaavioita ja taulukoita. Jollei muuta mainita, esittävät nämä aina suomalaisten mielipidettä. Eräissä taulukoissa verrataan suomalaisten mielipiteitä kansalaismielipiteeseen muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Kyseinen vertailuluku on ilmaistu lyhenteellä **EU25** ja se tarkoittaa kaikkien 25 Euroopan unionin jäsenvaltion mielipiteiden laskennallista keskiarvoa. Kysymykset, joiden kysymyksenasettelu viittaa suoranaisesti Suomeen, esimerkiksi kysymys ”Onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne..?”, on kussakin jäsenvaltiossa esitetty kyseistä maata koskevana.

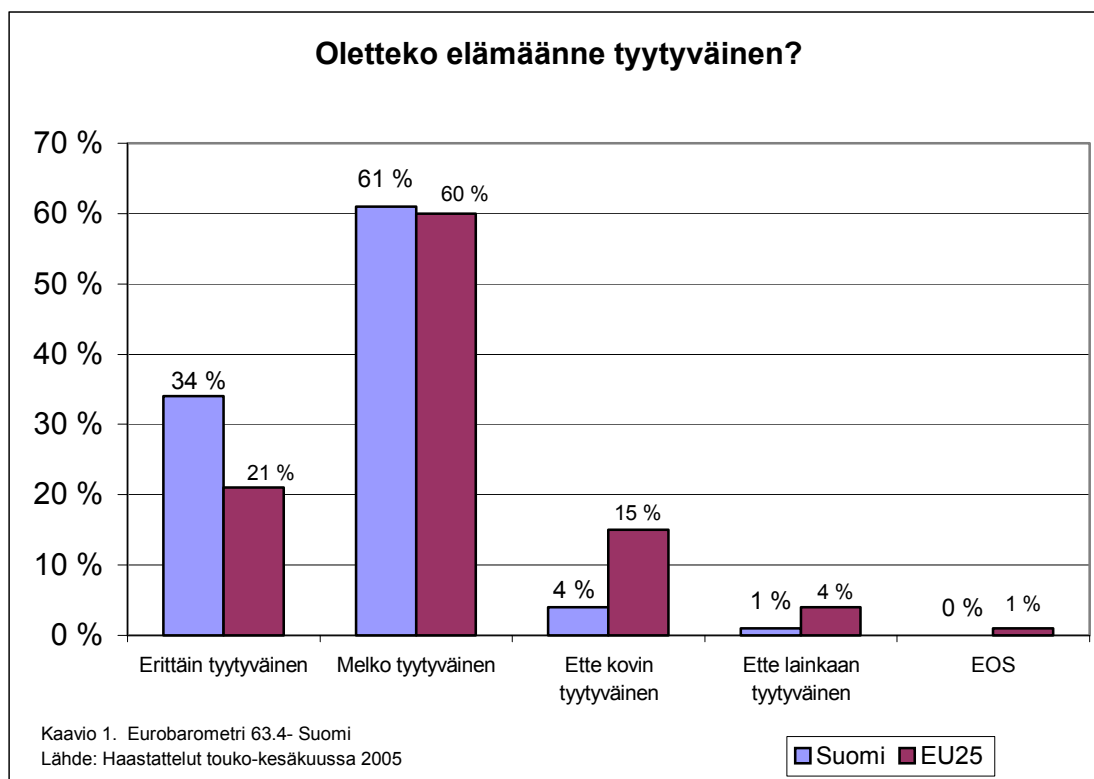
2 YLEINEN MIELIALA SUOMESSA

Tässä luvussa tarkastellaan suomalaisten käsitystä omasta elämästään ja sitä, kuinka tyytyväisiä he siihen ovat? Käsittelyssä ovat myös heidän odotuksensa tulevaisuudelta ja suomalaisten mielipiteitä verrataan muiden jäsenmaiden kansalaisten mielipiteisiin.

2.1 Yleinen mieliala Suomessa

- Suomalaisista 95 % sanoo olevansa erittäin tai melko tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä -

Suomalaisista 95 % sanoo olevansa erittäin tai melko tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä. Kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaisista 81 % on erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä. Voidaan siis todeta, että suomalaiset ovat EU:n piirissä selvästi keskimääräistä tyytyväisempiä elämäänsä.

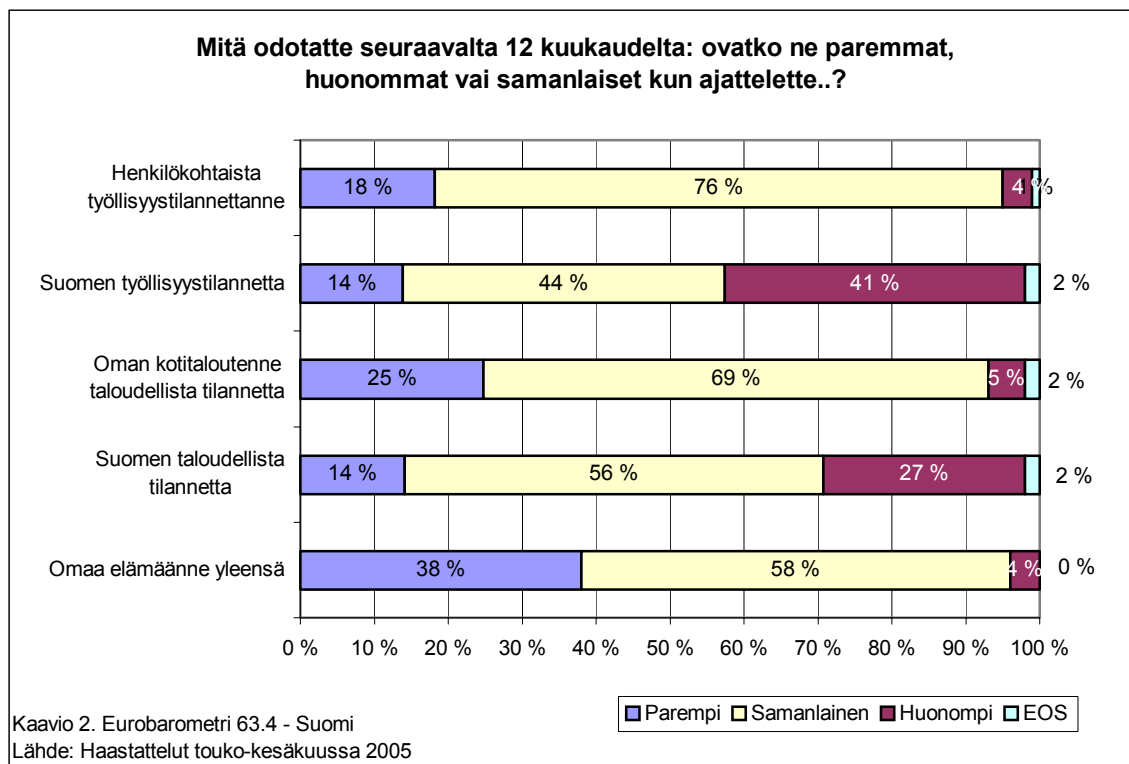
Suuria eroja eri ryhmien välillä ei ole havaittavissa. Työttömät ovat tyytymättömiimpien joukossa, mutta heistäkin 88 prosenttia sanoo olevansa tyytyväisiä elämäänsä. Mielenkiintoinen havainto sen sijaan on, että perheen koostumus ja koko näyttäisivät vaikuttavan ihmisten onnellisuuteen; yksin elävistä 88 prosenttia on tyytyväisiä elämäänsä, parisuhteessa elävistä jo 95 prosenttia. Lasten määrän lisääntyessä näyttäisi lisääntyvän myös tyytyväisyys elämään. Neljän hengen talouksissa elävistä peräti 98 prosenttia on tyytyväisiä elämäänsä.

Verrattaessa vastauksia muiden EU-maiden kansalaisten vastauksiin voidaan todeta, että Euroopan unionin tyytyväisimmät kansalaiset löytyvät Tanskasta ja Ruotsista (98 % ja 96 %). Yhtä

tyytyväisiä elämäänsä kuin suomalaiset ovat luxemburgilaiset ja hollantilaiset. Irlantilaisistakin 90 % on tyytyväisiä elämäänsä. Tyytymättömimmät kansalaiset löytyvät Liettuasta ja Unkarista, joissa vain 45-46 prosenttia kansalaisista on tyytyväisiä elämäänsä.

- **94 % suomalaisista uskoo henkilökohtaisen työllisyystilanteensa paranevan tai pysyvän samanlaisena lähitulevaisuudessa -**

Vastaajia pyydettiin myös arvioimaan seuraavaa 12 kuukautta sekä omalta, että Suomen talouden osalta. Valtaosa suomalaisista uskoo henkilökohtaisen taloudellisen tilanteensa, työllisyystilanteensa tai oman elämänsä ylipäätään pysyvän ennallaan tai paranevan 12 kuukauden kuluttua. 27 prosenttia vastaajista (4 prosenttiyksikköä enemmän kuin keväällä 2004 tehdyssä Eurobarometri-mittauksessa) puolestaan uskoo Suomen taloudellisen tilanteen olevan heikomman vuoden kuluttua.

Vaikka yli puolet vastaajista uskookin Suomen työllisyystilanteen paranevan kuluvaan vuoteen, on 41 prosenttia kansalaisista sitä mieltä, että työllisyystilanne tulee huononemaan. Toisaalta jos verrataan viimeksi mainittujen kansalaisten määrää vastaaviin lukuihin vuotta tai puoltatoista vuotta aiemmin (syksy 2003 ja kevät 2004), voidaan todeta, että näissä aikaisemmissa mielipidemittauksissa kaksi prosenttiyksikköä enemmän, eli 43 prosenttia kansalaisista, uskoi työllisyystilanteen heikentyvän tulevaisuudessa. Kaikkein positiivisimmin työllisyystilanteen kehitykseen suhtautuvat nuoret ja opiskelijat.

Verrattaessa vastauksia muiden EU-maiden kansalaisten vastauksiin voidaan todeta, että suomalaisten tulevaan vuoteen kohdistuvat odotukset ovat Euroopan unionin jäsenmaiden keskiarvoa jonkin verran suuremmat. Keväällä 2005 myönteisimmin omaan elämäänsä yleisesti suhtautuvat kansalaiset löytyvät Irlannista (49 %), Ruotsista (48 %), Virossa (43 %), Ranskasta (42 %) Tanskasta (41 %) sekä Espanjasta ja Maltalta (40%). Selkeästi negatiivisimmin tulevaisuuteensa suhtautuvat portugalilaiset, kreikkalaiset ja unkarilaiset, joista yli 20 prosenttia uskoo oman elämänsä yleensä huononevan seuraavan 12 kuukauden aikana. Oman maansa työllisyystilanteeseen suhtautuvat pessimistisimmin kreikkalaiset ja kyproslaiset, joista yli 60 prosenttia uskoo maansa työllisyystilanteen heikkenevän tulevan vuoden aikana. Muita sellaisia maita, joiden kansalaisista vähintään 50 prosenttia uskoo maansa työllisyystilanteen heikkenevän ovat Portugali, Luxemburg, Saksa, Belgia ja Ranska.

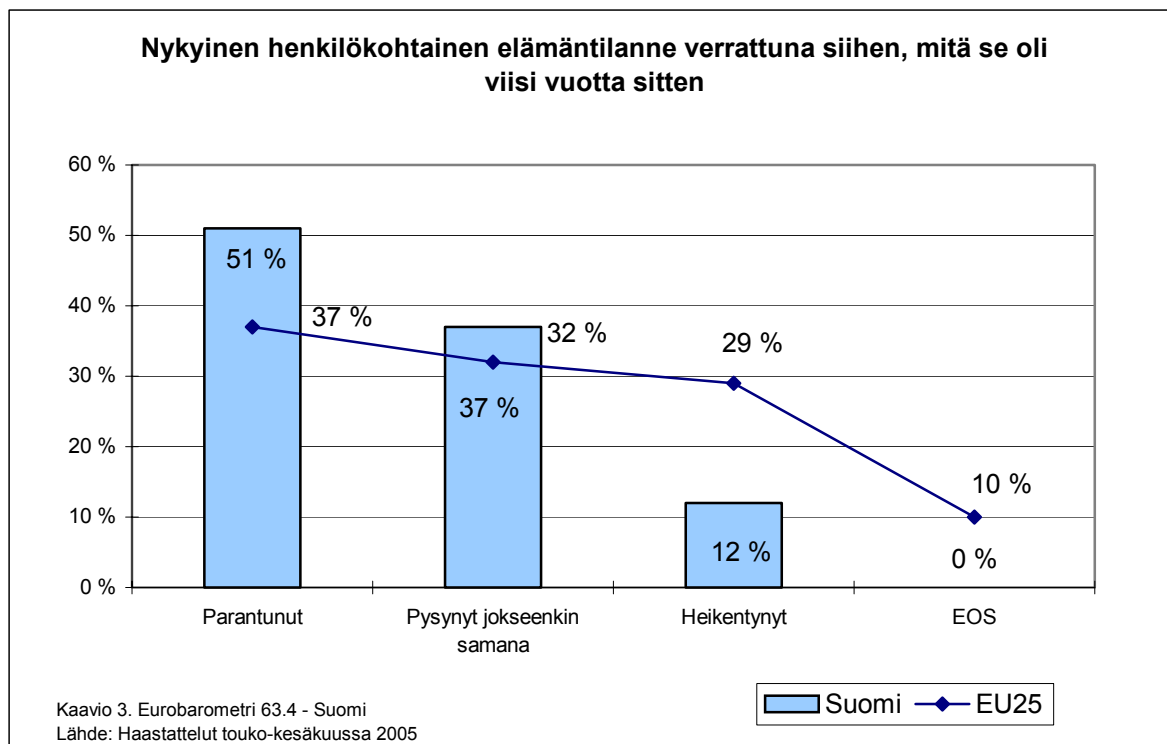
Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että suomalaiset suhtautuvat tämän hetkiseen henkilökohtaiseen tilanteeseensa sekä omaan lähitulevaisuuteensa varsin positiivisesti. Enemmän kuin oma tilanteensa heitä huolestuttaa Suomen yleinen taloudellinen tilanne.

2.2 Suomalaisten käsitys henkilökohtaisesta tilanteestaan nyt ja viisi vuotta sitten

Eurobarometri-mielipidemittauksessa pyydettiin kansalaisia vertaamaan tämän hetkistä henkilökohtaista elämäntilannettaan siihen, millainen se oli viisi vuotta aikaisemmin. 51 prosenttia suomalaisista oli sitä mieltä, että heidän elämänsä oli nyt haastattelua tehtäessä parempi, kuin mitä se oli ollut viisi vuotta aiemmin. Tämä on neljä prosenttiyksikköä enemmän, kuin vuotta aiemmin keväällä 2004. 12 prosentin mielestä heidän elämäntilanteensa oli heikentynyt (neljä prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin) ja 37 prosentin mielestä se oli pysynyt jokseenkin samana (luku pysynyt muuttumattomana).

- 51 prosenttia suomalaisista oli sitä mieltä, että heidän elämänsä on tällä hetkellä parempaa, kuin mitä se oli ollut viisi vuotta aiemmin -

Kaikkein eniten elämäntilanteensa sanoivat parantuneen ruumiillisen työn tekijät (65 %), 25-39 ja 15-24 -vuotiaat (68 % ja 65 %). Eri sukupuolten, eri poliittista suuntaa kannattavien tai eri puolella Suomea asuvien kansalaisten mielipiteissä ei ollut havaittavissa suuria eroja. Kaikkien jäsenmaiden keskiarvoon (EU25) verrattuna suomalaiset suhtautuvat verraten positiivisesti siihen, miten heidän elämänsä on muuttunut viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana.

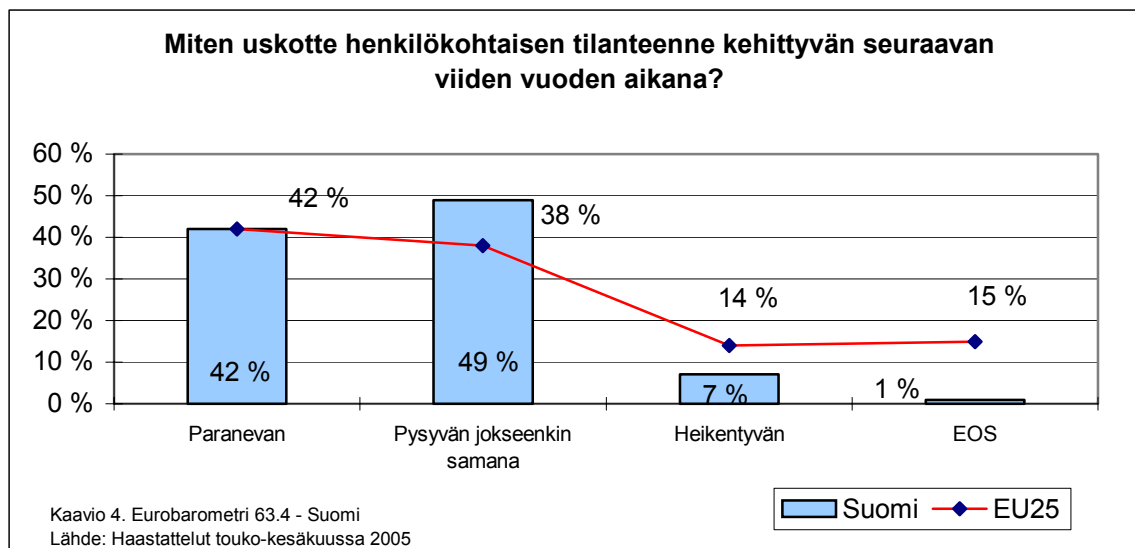

Jos vertaamme suomalaisten vastauksia muiden jäsenmaiden kansalaisten vastuksiin voimme havaita, että EU-kansalaisista irlantilaisten (60 %), ruotsalaisten, tanskalaisten ja virolaisten (58%) tilanne on heidän omasta mielestään viidessä vuodessa kohentunut enemmän kuin suomalaisten tilanne. Eniten elämäntilanteensa uskovat heikentyneen puolalaiset, joista peräti 42 prosenttia on sitä mieltä, että heidän elämäntilanteensa on heikentynyt viidessä vuodessa. Kreikkalaisista 40 prosenttia, unkarilaisista 39 prosenttia ja slovakeista 36 prosenttia katsoo myös elämäntilanteensa heikenneen.

2.3 Suomalaisten odotukset seuraavalta viideltä vuodelta

- 91 % suomalaisista uskoo henkilökohtaisen tilanteensa paranevan tai pysyvän samanlaisena seuraavan viiden vuoden aikana -

Tarkasteltaessa suomalaisten odotuksia seuraavien viiden vuoden suhteen voidaan todeta, että 42 prosenttia kansalaisista uskoo henkilökohtaisen elämäntilanteensa paranevan lähitulevaisuudessa, 49 prosenttia uskoo sen pysyvän samanlaisena ja vain 7 prosenttia uskoo tilanteensa heikentyvän. Luvuissa on havaittavissa pienoista laskua verrattaessa niitä vuoden takaisessa mielipidemittauksessa saatuihin lukuihin: keväällä 2004 44 prosenttia suomalaisista uskoi elämäntilanteensa paranevan tulevan viiden vuoden aikana, 47 prosenttia uskoi sen puolestaan pysyvän samanlaisena

Verrattaessa suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden keskiarvoon voidaan todeta, että Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaiset suhtautuvat keskimäärin negatiivisemmin tulevaisuuteensa kuin suomalaiset. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 14 prosenttia uskoo tilanteensa heikkenevän tulevien vuosien aikana. Erityisen negatiivisesti omaan henkilökohtaiseen tulevaisuuteensa suhtautuvat kreikkalaiset ja saksalaiset (25 % ja 21 % uskoo tilanteen heikentyvän).

3 SUOMALAISTEN LUOTTAMUS ERI TOIMIELIMIIN

Suomalaisilta kysyttiin myös heidän luottamuksestaan eräisiin kansallisiin ja Euroopan unionin toimielimiin. Seuraavassa tarkastellaan kansalaisten mielipiteitä ja verrataan niitä muiden jäsenvaltioiden kansalaismielipiteisiin.

3.1 Luottamus kansallisiin toimielimiin

- 78 % suomalaisista luottaa Suomen oikeuslaitokseen -

Suomalaisille lueteltiin eräiden yhteiskunnallisten instituutioiden nimiä ja heitä pyydettiin sanomaan, luottavatko he, vai eivät luota kyseessä olevaan instituutioon. Aiemmista mielipidemittauksista poiketen vaihtoehtoisiksi annettiin tällä kertaa vain Suomen oikeuslaitos, poliittiset puolueet, Suomen hallitus ja eduskunta. Suurin luottamus näistä kohdistui oikeuslaitokseen (78 %), hallitukseen (68 %) ja eduskuntaan 67 %. Poliittisiin puolueisiin luottaa vain 37 % suomalaisista.

Jos näitä lukuja verrataan kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden keskiarvoon voidaan todeta, että vain 50 prosenttia kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisista sanoo luottavansa oman maansa kansalliseen oikeuslaitokseen 45 prosentin todetessa, etteivät he luota siihen. EU-kansalaisista vain tanskalaiset (83 %) luottavat enemmän oikeuslaitokseensa kuin suomalaiset. Ruotsalaisista 64 prosenttia luottaa maansa oikeuslaitokseen. Vähäisintä luottamus kansallisiin oikeuslaitoksiin on uusissa jäsenmaissa; puolalaisista 69 %, slovaakeista 67 %, tšekkeistä 61 % ja liettualaisista 58 % sanoo, etteivät he luota maidensa kansallisiin oikeuslaitoksiin.

Myös luottamus oman maan hallitukseen ja eduskuntaan on Suomessa suurempaa (68 % ja 67 %), kuin Euroopan unionin jäsenvaltioissa keskimäärin (31 % ja 35 %).

- 37 % suomalaisista ja 13% kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisista luottaa poliittisiin puolueisiin

-

Poliittisten puolueiden saamasta yleisestä luottamuksesta voidaan todeta, että kun vain 13 % (miinus 4 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisista luottaa poliittisiin puolueisiin, suomalaisista niihin luottaa 37 % (tämä luku on noussut 11 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). 59 % suomalaisista (70 % syksyllä 2004) ja 75 % kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisista sanoo, ettei luota puolueisiin ja niiden lupauksiin. Luottamus poliittisiin puolueisiin näyttää siis lisääntyneen huomattavasti Suomessa syksyn 2004 ja kevään 2005 välisenä aikana. Arvailtavaksi jää, mitkä kaikki syyt ovat mahdollisesti vaikuttaneet tähän muutokseen.

3.2 Luottamus Euroopan unionin toimielimiin

Tämän Eurobarometri-mielipidemittauksen mukaan 41 % suomalaisista luottaa Euroopan unioniin ja 53 % toteaa, ettei luota. Kuusi prosenttia kansalaisista ei osaa sanoa mielipidettään. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 44 % luottaa Euroopan unioniin ja 43 % puolestaan ei luota. Suomea vähäisempää luottamus Euroopan unioniin on Iso-Britanniassa (27 %), Ruotsissa (32 %) sekä

Ranskassa ja Saksassa (39 %). Kaikkein vähäisintä luottamus näyttäsi olevan Ruotsissa, jossa peräti 58 % kansalaisista sanoo, etteivät he luota Euroopan unioniin.

- 41 % suomalaisista luottaa Euroopan unioniin -

Kansalaisilta kysyttiin tarkemmin myös heidän luottamuksestaan Euroopan unionin eri toimielimiin. Alempana tarkastellaan lähemmin luottamusta Euroopan unionin komissiota ja parlamenttia kohtaan.

3.2.1 Euroopan komissio

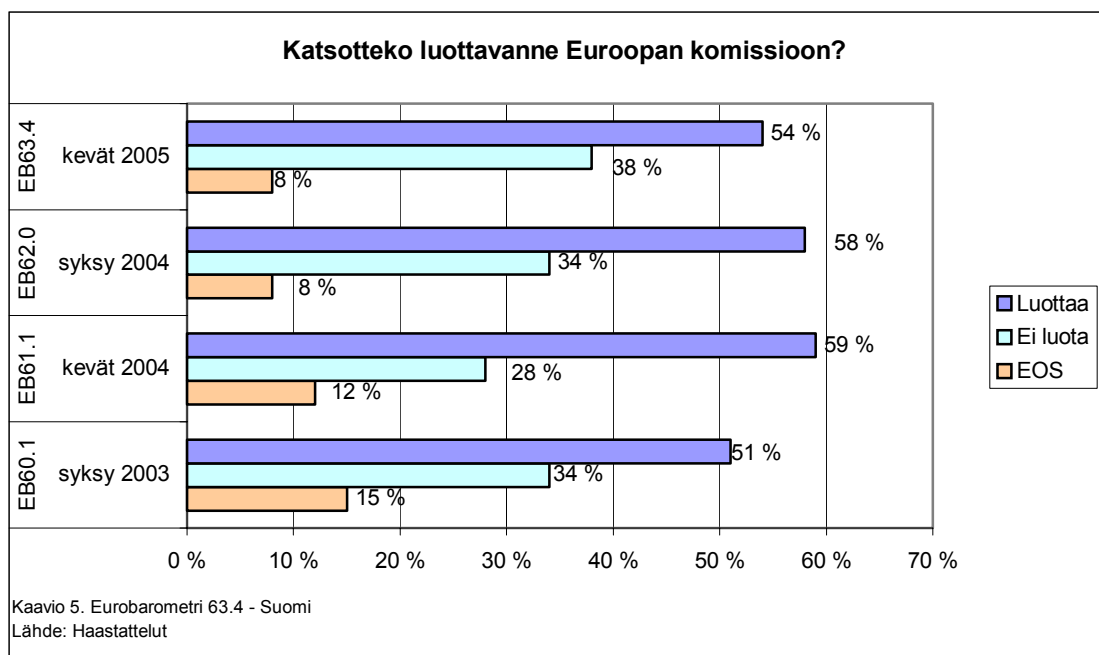
Komissio on maiden hallituksista riippumaton toimielin, joka edustaa ja puolustaa koko EU:n etuja. Jäsenvaltioiden hallitukset nimittävät komission jäsenet, ja Euroopan parlamentti vahvistaa nimitykset viideksi vuodeksi kerrallaan.

- 54 % suomalaisista luottaa Euroopan unionin komissioon -

Alla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että luottamus Euroopan unionin komissioon on laskenut neljä prosenttiyksikköä syksystä 2004. Samalla niiden kansalaisten määrä, jotka ovat vastanneet, etteivät luota komissioon, on noussut neljä prosenttiyksikköä. Tähän muutokseen vaikuttanee keväällä 2005 käyty keskustelu Euroopan perustuslaista ja yleinen suhteellisen negatiivinen mielipide sitä kohtaan.

Tarkasteltaessa suomalaisia lähemmin voidaan todeta, että eniten komissioon luottavat opiskelijat (75 %) ja 15-24 –vuotiaat nuoret (71 %), kotityötä tekevät (68 %) ja poliittisen oikeiston kannattajat (66 %). Vähiten komissioon puolestaan luottavat itsenäisen ammatin harjoittajat (48 %), ruumiillisen työn tekijät ja 40-54 –vuotiaat (45 %) sekä alle 15 –vuotiaina opintonsa päättäneet.

Luottamus komissioon on jälleen suurinta Belgiassa (67 %) ja Luxemburgissa (61 %, muutos miinus 6 % puolessa vuodessa). Vähiten komissioon luottavat saksalaiset, joista 42 % ei katso luottavansa Euroopan unionin komissioon (plus 4 % puolessa vuodessa). Jos tarkastellaan kaikkien jäsenvaltioiden keskiarvoa voidaan todeta, että suomalaiset yhä edelleen luottavat komissioon kaikkien jäsenvaltioiden laskennallista keskiarvoa (46 %) enemmän. Samalla voidaan kuitenkin todeta, että kaikkien jäsenmaiden kansalaisista vielä syksyllä 2004 komissioon luotti 52 %. Luottamus on siis laskenut kuusi prosenttiyksikköä puolessa vuodessa. Kaikkein eniten luottamus komissioon on laskenut Irlannissa, jossa keväällä 2005 enää 51 % kansalaisista sanoi luottavansa komissioon, kun vastaava luku puoli vuotta aiemmin oli 66 %.

3.2.2 Euroopan parlamentti

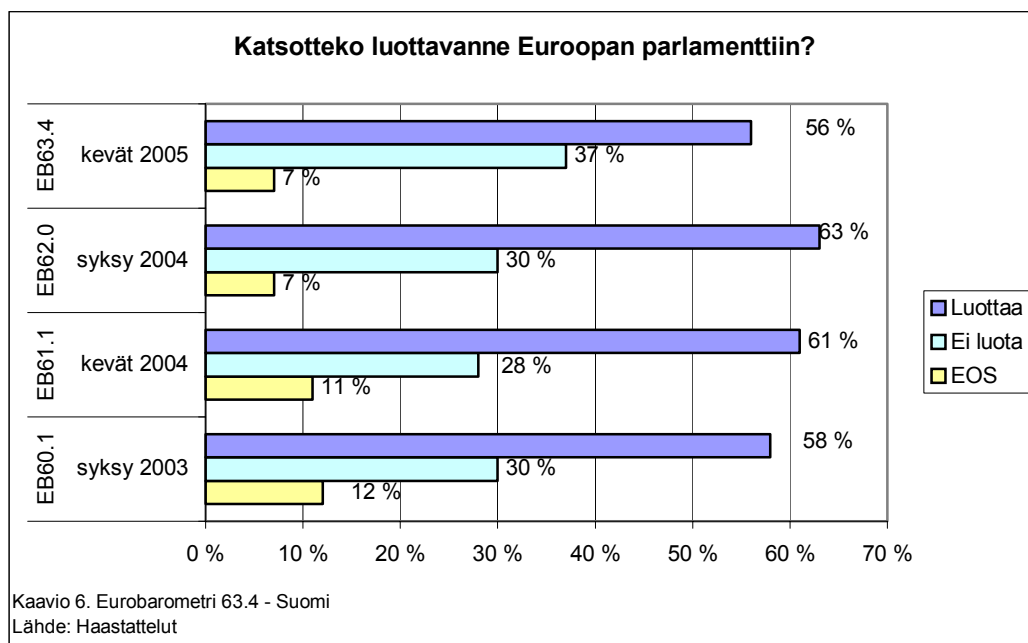
Euroopan parlamentin valta ja vastuu on lisääntynyt vuosien kuluessa, erityisesti vuoden 1979 jälkeen, jolloin sen jäsenet valittiin ensimmäisen kerran yleisillä, välittömillä vaaleilla koko unionin alueella. Nykyisessä parlamentissa, joka on valittu viideksi vuodeksi kesäkuussa 2004, on 732 jäsentä 25 jäsenvaltiosta.

- Euroopan unionin parlamenttiin luottaa 56 % suomalaisista -

Luottamus Euroopan unionin parlamenttiin on ollut suomalaisten keskuudessa aina muutaman prosenttiyksikön suurempi kuin luottamus komissioon. Jos tarkastelemme neljää viimeisintä Eurobarometri –mielipidemittausta ja niiden tuloksia voimme havaita, että luottamus parlamenttiin, oltuaan jonkin aikaa nousussa, on laskenut seitsemän prosenttiyksikköä puolen vuoden aikana ja on tällä hetkellä alimmillaan sitten syksyn 2003. Samoin kuin komission kohdalla, myös niiden kansalaisten osuus, jotka eivät luota parlamenttiin, on noussut. Jos taas vertaamme suomalaisten keskiarvoa (56 % luottaa parlamenttiin) kaikkien jäsenvaltioiden keskiarvoon (52 % luottaa, miinus 5 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), voimme todeta sen olevan suomalaisten keskuudessa muutamaa prosenttiyksikköä korkeamman.

Suomalaisten mielipiteitä lähemmin tarkasteltaessa voidaan todeta, että eniten parlamenttiin luottavat opiskelijat (83 %) ja 15-24 –vuotiaat nuoret (molemmat 78 %). Vähiten parlamenttiin puolestaan luottavat alle 15 -vuotiaina opintonsa päättäneet (53 %).

Kun luottamusta parlamenttiin verrataan muiden jäsenvaltioiden lukuihin havaitaan, että suurinta luottamus on Unkarissa, jonka kansalaisista 71 prosenttia luottaa parlamenttiin sekä Luxemburgissa ja Belgiassa (67 % luottaa). Luxemburgissa luottamus parlamenttiin on laskenut neljä prosenttiyksikköä puolessa vuodessa. Irlannissa luottamus parlamenttiin on puolestaan laskenut 13 prosenttiyksikköä syksystä 2004 (70 % => 57 %).

Yhteenvedona voidaan todeta, että luottamus sekä Euroopan unionin komissioon, että parlamenttiin on laskenut jonkin verran kuluneen puolen vuoden aikana.

4 SUOMALAISIA MIELIPITEITÄ

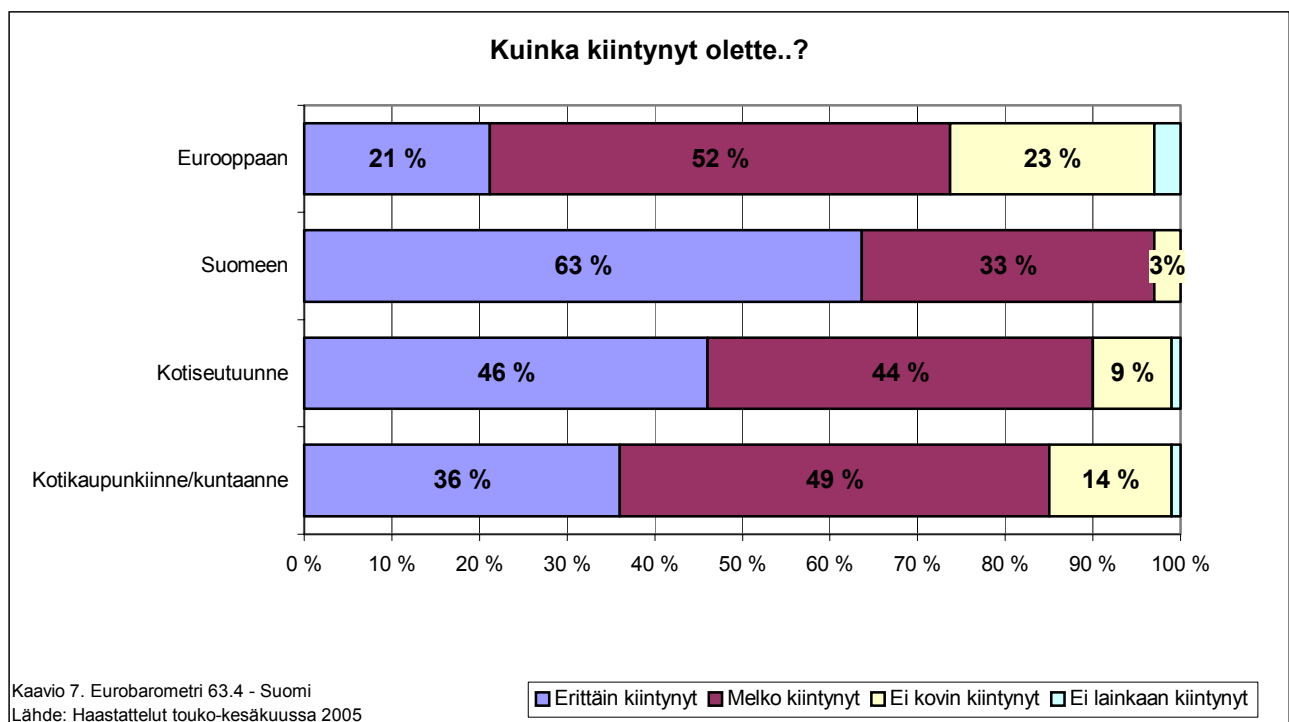
Seuraavassa tarkastellaan suomalaisten käsitystä omasta identiteetistään, heidän kiintymystään kotiseutuunsa, Suomeen ja Eurooppaan. Tarkastelemme myös kansalaisten mielipiteitä Euroopan unionista ja sitä, miten nämä mielipiteet ovat muuttuneet vuosien varrella.

4.1 Omasta identiteetistään

Suomalaisia pyydettiin kertomaan, kuinka kiintyneitä he ovat Eurooppaan, Suomeen, kotiseutuunsa ja kotikaupunkiinsa. Kaksi kolmasosaa suomalaisista (63 %) vastasi olevansa erittäin kiintynyt Suomeen (EU25 keskiarvo 53 %). Jos lasketaan yhteen vastaukset ”erittäin kiintynyt” ja ”melko kiintynyt”, saadaan kotimaahansa kiintyneiden suomalaisten määräksi 96 %.

- suomalaisista 96 % on kiintynyt Suomeen ja 73 % Eurooppaan -

21 % suomalaisista puolestaan kokee olevansa erittäin kiintyneitä Eurooppaan. Tämä luku on noussut 10 prosenttiyksikköä syksystä 2003, jolloin vain 11 % suomalaisista sanoi olevansa kiintynyt Eurooppaan. Voidaan siis vetää se johtopäätös, että suomalaiset kokevat itsensä yhä enenevämmässä määrin eurooppalaisiksi, joskin suomalaisten kansallinen identiteetti on yhä edelleen erittäin vahva.

”Erittäin kiintyneitä” kotimaahansa ovat etenkin tanskalaiset (80 %), kreikkalaiset (78 %), unkarilaiset (77 %) ja kyproslaiset (74 %). Kaikkein vähiten puolestaan Eurooppaan kiintyneitä ovat kyproslaiset, joista 65 % ei omien sanojensa mukaan ole kiintynyt Eurooppaan. Muita

jäsenmaita, joiden kansalaisista yli puolet sanoo, ettei ole kiintynyt Eurooppaan ovat Kreikka (56 %), Viro (54 %), Liettua (53 %) ja Iso-Britannia (50 %). Kaikkein kiintyneimpiä Eurooppaan ovat unkarilaiset, joista peräti 92 % sanoo olevansa erittäin tai melko kiintyneitä Eurooppaan. Eurooppaan kiintyneitä kansalaisia ovat myös luxemburgilaiset ja puolalaiset, joista yli 80 on erittäin tai melko kiintyneitä Eurooppaan.

Kun tarkastellaan suomalaisten kiintymystä Eurooppaan eri sosiodemografisten ryhmien välillä, voidaan todeta, että kiintyneimpiä Eurooppaan ovat johtavassa asemassa työskentelevät ja korkeasti koulutetut, eli yli 20-vuotiaina opintonsa päättäneet. Poliittisista ryhmittymistä kiintyneimpiä Eurooppaan ovat oikeiston äänenkannattajat ja vähiten keskustan äänenkannattajat.

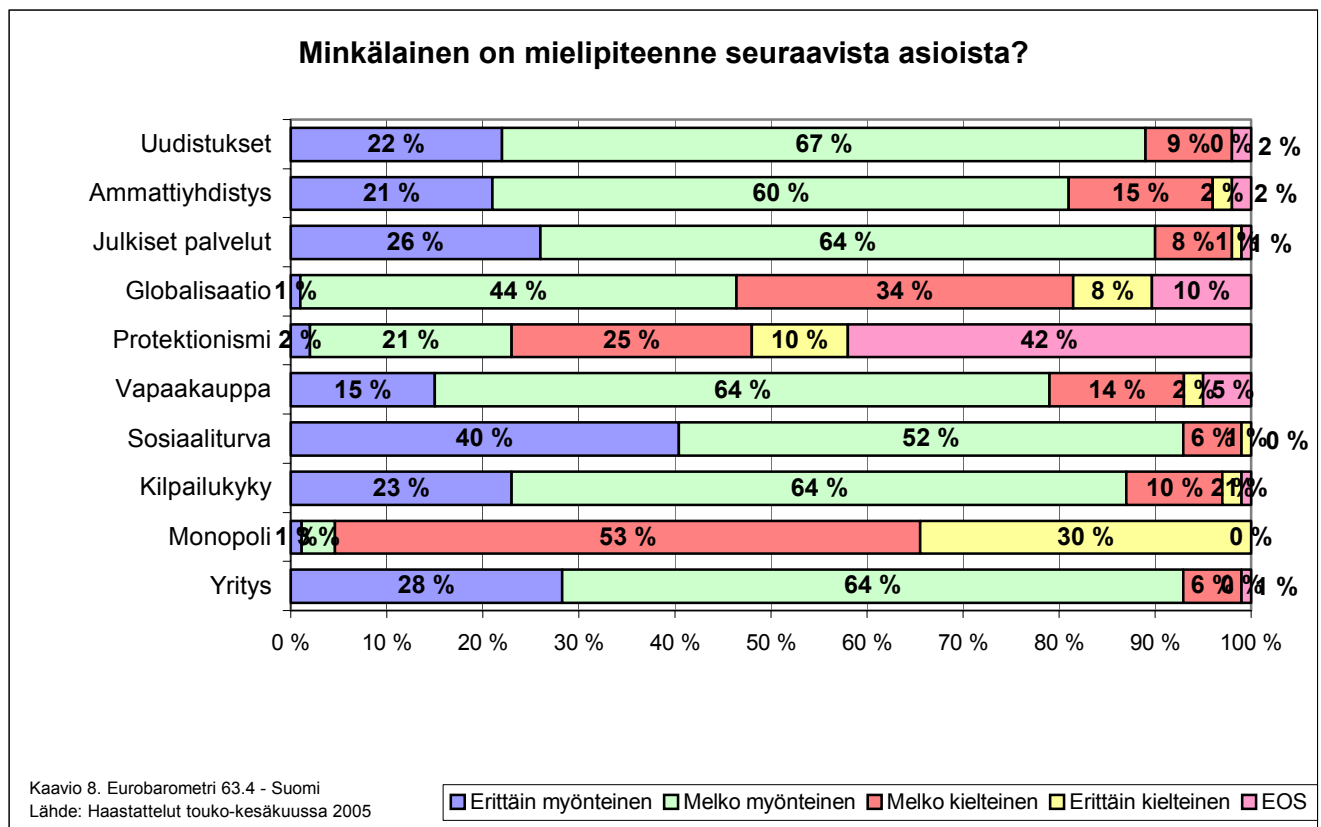
4.2 Erinäisistä jokapäiväistä elämää koskettavista asioista

Tällä Eurobarometri –mielipidemittauksella haluttiin myös selvittää kansalaisten suhtautumista eräisiin asioihin, joihin he törmäävät päivittäisessä elämässään. Jokaisen heille luetellun asian kohdalle heidän tuli sanoa, toiko se heidän mieleensä jotain myönteistä vai kielteistä.

- yli 90 %:lle suomalaisista käsitteet ”sosiaaliturva”, ”yritys” ja ”julkiset palvelut” ovat myönteisiä -

Yli 90 %:lle suomalaisista käsitteet ”sosiaaliturva”, ”yritys” ja ”julkiset palvelut” ovat myönteisiä, näistä ”yritys” ehkä hieman yllättäen. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 71 % pitää yrityksiä positiivisena asiana, Suomea positiivisempaa suhtautumista yrityksiin ei löydy mistään muusta jäsenmaasta. Kielteisimmin suomalaiset suhtautuvat monopoliin, peräti 83 %:n mielestä kyseessä on kielteinen asia ja vain 14 %:n mielestä se on positiivinen. Myös kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 69 % suhtautuu kielteisesti monopoliin. Kaikkein negatiivisimmin siihen suhtautuvat kyproslaiset (89 %), entisen Itä-Saksan alueella asuvat saksalaiset (86 %) ja kreikkalaiset (83 %).

Myös protektionismi herätti kielteisiä mielikuvia. 35 %:n vastaajista pitää sitä kielteisenä ja 23 % myönteisenä. Toisaalta 42 % ei ole osannut sanoa mielipidettään.

Globalisaatiosta on puhuttu viime vuosina paljon eri medioissa. Suomalaisista 45 prosenttia suhtautuu globalisaatioon myönteisesti ja 42 % kielteisesti; vain 1 prosentti kansalaisista suhtautuu siihen erittäin myönteisesti. Tämän mielipidemittauksen perusteella voidaan todeta, että globalisaatiota kannattavat suomalaisista etenkin opiskelijat ja 15-24 –vuotiaat nuoret (molemmat 64 %) ja poliittisen oikeiston kannattajat (61 %). Vasemmiston kannattajista vain 37 % pitää globalisaatiota hyvänä asiana.

4.3 Euroopan unionin merkityksestä suomalaisille

Kun suomalaisilta kysyttiin, mitä Euroopan unioni merkitsee heille henkilökohtaisesti, mielsi suurin osa vastaajista sen liittyvän joko vapauteen matkustaa, opiskella tai tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa. Toisaalta Euroopan unioni yhdistettiin myös byrokraatiaan ja virkavaltaisuuteen (30 %). Kun vertaamme nyt saatua tulosta vuoden takaiseen mielipidemittaukseen, havaitsemme, että suomalaiset mieltävät Euroopan unionin jonkin verran negatiivisemmaksi kuin vuotta aiemmin. Esille ovat nousseet juuri mainitut byrokratia ja virkavaltaisuus sekä kulttuuri-identiteetin menettäminen. Muun muassa niiden kansalaisten määrä, jotka uskovat Euroopan unionin merkitsevän kansallisen kulttuuri-identiteetin menettämistä, on kaksinkertaistunut vuodessa.

Seuraavassa taulukossa uusimman mielipidemittauksen tulokset ovat lihavoiduilla numeroilla. Sulkeissa ovat kaikkien Euroopan unionin jäsenmaiden yhteenlasketut tulokset ja viimeisessä sarakkeessa vuoden vanhan mielipidemittauksen tulokset Suomessa.

MITÄ EUROOPAN UNIONI MERKITSEE TEILLE HENKILÖKOHTAISESTI?

	EB 64.3 kevät 2005	EB 61 kevät 2004
Vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa	41 % (EU25 52 %)	69 %
Byrokratiaa, virkavaltaisuutta	30 % (EU25 21 %)	44 %
Kulttuuri-identiteettimme menettämistä	28 % (EU25 13 %)	14 %
Euroa	27 % (EU25 37 %)	65 %
Varojen haaskausta	26 % (EU25 22 %)	32 %
Rauhaa	23 % (EU25 37 %)	28 %
Kulttuurista monimuotoisuutta	22 % (EU25 29 %)	30 %
Painavampaa sananvaltaa maailmassa	22 % (EU25 29 %)	18 %
Riittämätöntä ulkorajojen valvontaa	20 % (EU25 19 %)	19 %
Taloudellista hyvinvointia	18 % (EU25 21 %)	15 %
Sosiaaliturvaa	13 % (EU25 12 %)	6 %
Demokratiaa	12 % (EU25 24 %)	10 %
Työttömyyttä	11 % (EU25 19 %)	13 %
Enemmän rikollisuutta	10 % (EU25 17 %)	29 %
EOS	9 % (EU25 3 %)	2 %
Muuta	1 % (EU25 2 %)	1 %

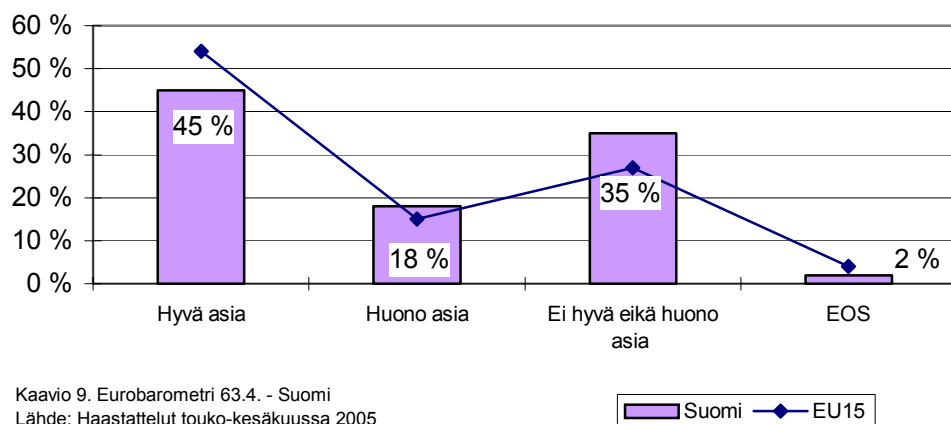
Mielenkiintoinen havainto on se, että kun keväällä 2004 29 % suomalaisista oli sitä mieltä, että Euroopan unionin tarkoittaa ”enemmän rikollisuutta”, oli vuotta myöhemmin enää 10 % kansalaisista tätä mieltä.

4.4 Suomen jäsenyydestä Euroopan unionissa

- 45 % suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana -

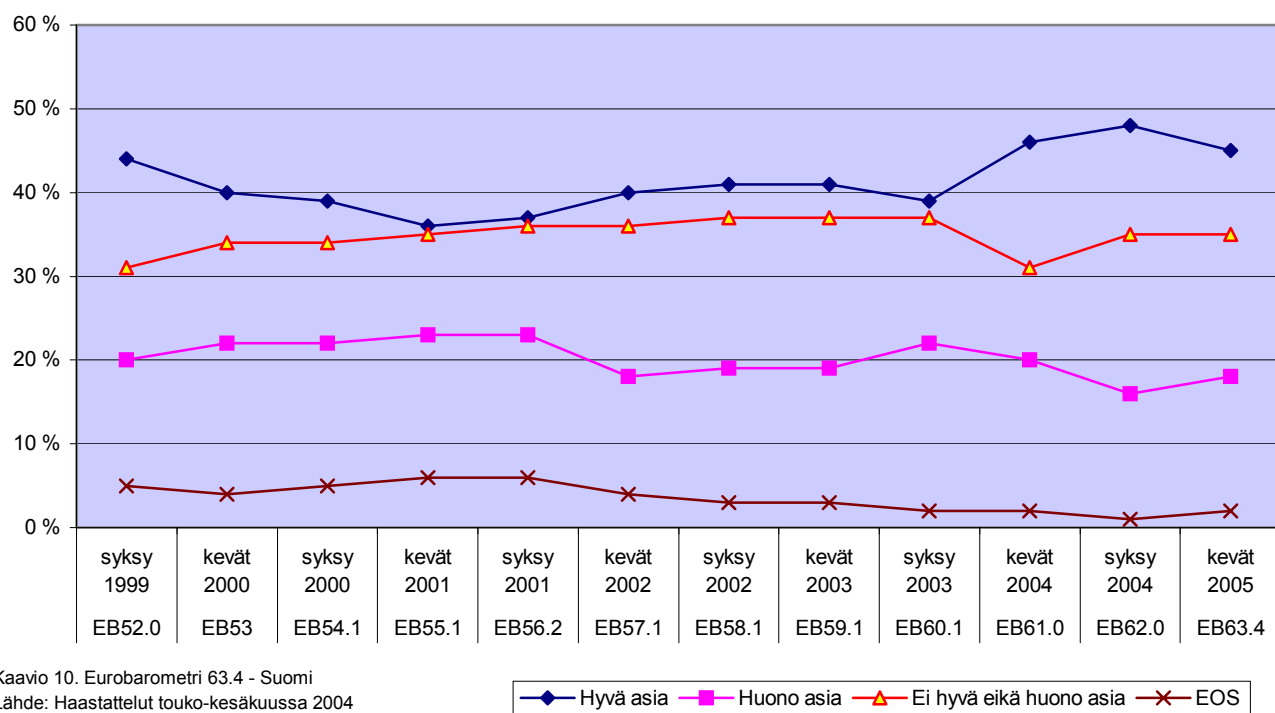
Alla olevasta kaaviosta voimme havaita, että 45 % suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana, 18 % taas huonona. Suomalaisista 35 % (ei muutosta) on sitä mieltä, ettei Suomen jäsenyys Euroopan unionissa ole hyvä, eikä huono asia. Suomen jäsenyyttä hyvänä asiana pitävien kansalaisten määrä on laskenut kolme prosenttiyksikköä puoleessa vuodessa. Jäsenyyttä huonona asiana pitävien kansalaisten määrä on puolestaan noussut kaksi prosenttiyksikköä samana aikana.

Onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne..

Tarkasteltaessa kehitystä kuuden viimeisen vuoden aikana voidaan havaita, että niiden kansalaisten määrä, jotka pitävät Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana, on alkuvuonna 2005 kääntynyt laskuun, noustuaan tasaisesti kevästä 2001 lähtien, syksyä 2003 lukuun ottamatta. Syynä muutokseen saattavat olla kevään 2005 aikana eräissä jäsenmaissa Euroopan unionin perustuslaista pidetyt kansanäänestykset, joissa kansalaiset äänestivät perustuslakia vastaan, mistä syystä Euroopan unioni on esiintynyt kohtalaisen negatiivisessa valossa kuluvan vuoden aikana.

Onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne..?

Tarkasteltaessa mielipiteitä eri ammattiryhmien välillä voidaan todeta, että 62 % johtavassa asemassa työskentelevistä pitää jäsenyyttä hyvänä asiana, opiskelijoista taas 61 %. 34 % opintonsa alle 15 –vuotiaina päättäneistä, 27 % työttömistä ja kodista huolehtivista pitää jäsenyyttä puolestaan huonona asiana. Tarkasteltaessa mielipiteitä ikäryhmittäin voimme puolestaan todeta, että 15-24 vuotiaista nuorista 57 % pitää jäsenyyttä hyvänä asiana. 55 täyttäneet puolestaan pitävät sitä huonona asiana (24 %). Miehet suhtautuvat jäsenyyteen jonkin verran positiivisemmin kuin naiset (48 % ja 42 %). Voidaan myös todeta, että mitä korkeampi vastaajan koulutustaso on, sitä todennäköisemmin hän pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana.

- jäsenyyttä pitävät hyvänä asiana johtavassa asemassa työskentelevät, korkeasti koulutetut ja opiskelijat-

Eri poliittisten ryhmittymien kannattajien mielipiteitä tarkasteltaessa voidaan havaita, että positiivisimmin Euroopan unionin jäsenyyteen suhtautuvat poliittisen oikeiston kannattajat, joista 55 % on sitä mieltä, että jäsenyys on positiivinen asia. Negatiivisimmin suhtautuvat vasemmiston äänestäjät, joista 34 % pitää jäsenyyttä positiivisena asiana ja 23 % huonona asiana.

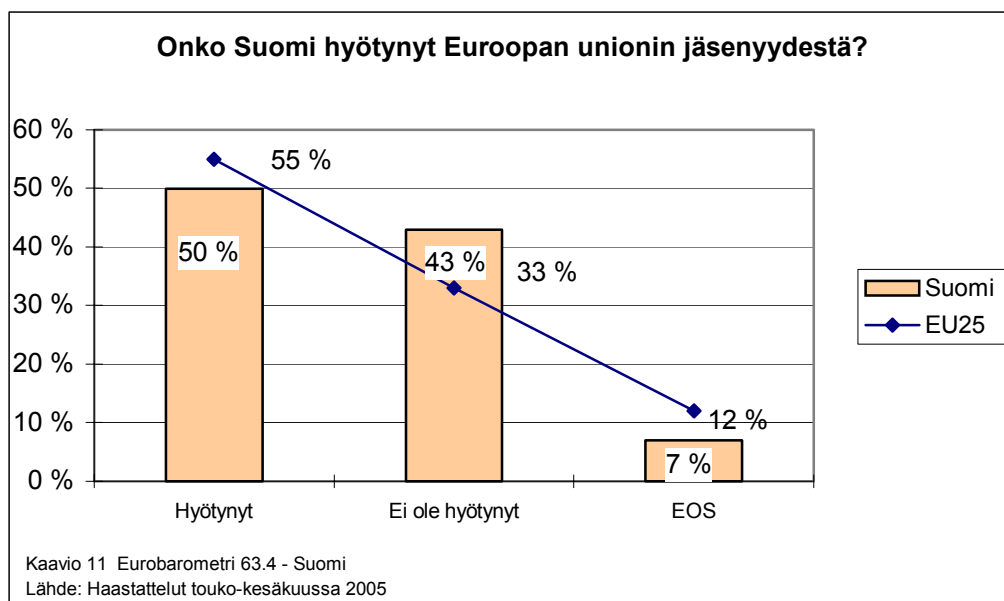
Jos vielä vertaamme Suomen lukuja muiden jäsenvaltioiden lukuihin, voimme todeta, että niiden kansalaisten määrä, jotka pitävät maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana on suurin Luxemburgissa 80 % (miinus 5 prosenttiyksikön muutos puolessa vuodessa), Irlannissa 75 % (- 2 % puolessa vuodessa) ja Hollannissa 77 % (+ 2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa), ja pienin puolestaan Iso-Britanniassa 36 % (- 2 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa) ja Itävallassa 37 % (-9 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa). Ruotsissa maansa jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana pitävien määrä on puolessa vuodessa laskenut 58 %:sta 44 %:iin. Muita jäsenmaita, joissa jäsenyyttä hyvänä asiana pitävien kansalaisten määrä on alle puolet, ovat yllättäen uudet jäsenmaat Malta (40 %), Unkari ja Latvia (42 %), Kypros (43 %), Viro (48 %) ja Tšekit sekä Slovenia (49 %).

Voidaan myös todeta, että menneiden vuosien aikana muodostunut neljän Euroopan unioniin skeptisimmin suhtautuvan jäsenvaltion, Iso-Britannian, Itävallan, Ruotsin ja Suomen joukko on saanut uusia jäseniä uusista jäsenmaista.

Onko jäsenyydestä Euroopan unionissa ollut hyötyä?

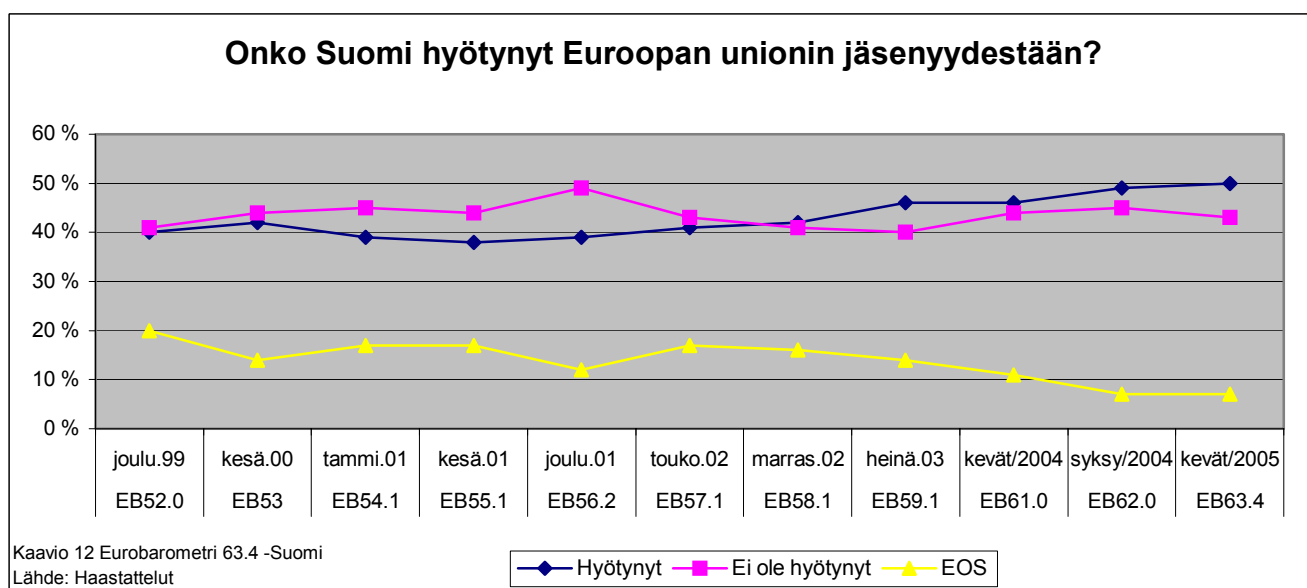
- Suomalaisista 50 % oli sitä mieltä, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään -

Kansalaisilta kysyttiin myös, ovatko he sitä mieltä, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään Euroopan unionissa. Suomalaisista 50 % oli sitä mieltä, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään. Tässä on yhden prosenttiyksikön nousu puolessa vuodessa, eli edellisestä mielipidemittauksesta, joka tehtiin syksyllä 2004. Niiden määrä, jotka eivät usko Suomen hyötynneen jäsenyydestään on laskenut kaksi prosenttiyksikköä 45 %:sta 43 %:iin.

Jos tarkastelemme suomalaisia ryhmittäin, voimme todeta, että eniten Suomen uskovat hyötynneen jäsenyydestään miehet, nuoret, opiskelijat, poliittisen oikeiston kannattajat, johtavassa asemassa työskentelevät ja korkeasti koulutetut. Suomen katsovat hyötynneen vähiten itsenäisen ammatin harjoittajat, vähän koulutetut, yli 55 –vuotiaat, työttömät ja poliittisen vasemmiston kannattajat.

Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 55 % uskoo maansa hyötynneen jäsenyydestään Euroopan unionissa ja 33 % puolestaan ei usko maansa hyötynneen jäsenyydestä. Tarkasteltaessa, missä maissa on eniten sellaisia kansalaisia, jotka eivät usko maansa hyötynneen Euroopan unionin jäsenyydestä, nousevat kärkeen seuraavat maat: Ruotsi (50 %), Itävalta (46 %) ja Kypros (49 %). Kyproksella on takanaan vasta vuosi jäsenyyttä Euroopan unionissa, joten sen mielipidetuloksesta on hieman vaikea vetää vertailupohjaltaan yhdenvertaista johtopäätöstä. Eniten jäsenyydestä uskovat hyötynensä irlantilaiset, luxemburgilaiset, liettualaiset ja tanskalaiset.

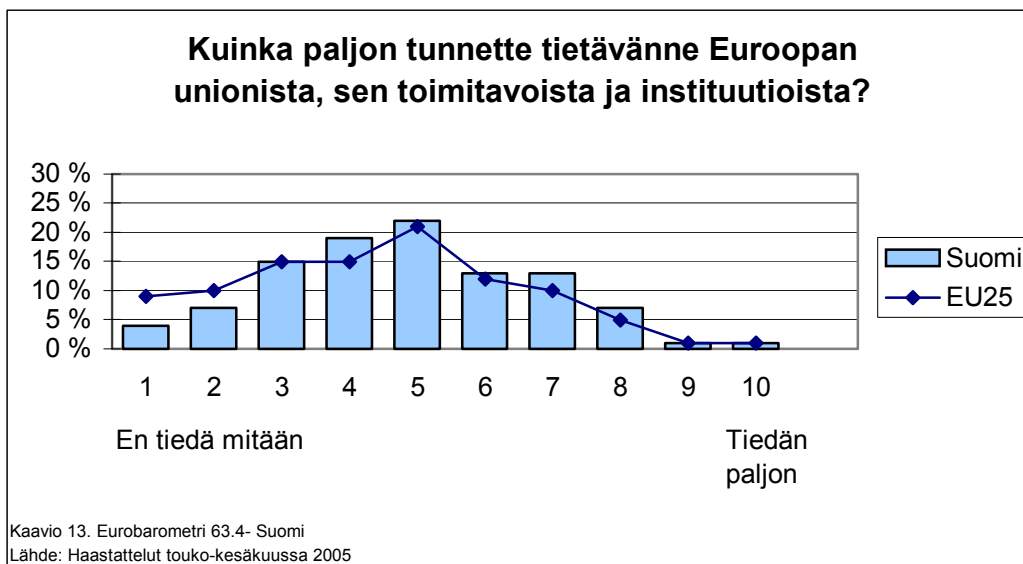
Jos tarkastelemme mielipiteiden kehitystä Suomessa syksyn 1999 jälkeen voimme havaita, että syksyyn 2002 asti niiden kansalaisten määrä, jotka eivät uskoneet Suomen hyötynen EU-jäsenyydestään oli suurempi kuin niiden, jotka uskoivat Suomen hyötynen. Syksystä 2002 jäsenyyden hyötyyn uskovien kansalaisten määrä on ollut nousussa.

5 SUOMALAISTEN EU-TIETÄMYS

Tässä luvussa keskitymme ensin tarkastelemaan suomalaisten yleistä tietämystä Euroopan unionista. Tutkimme, miten kansalaiset arvioivat oman tietämyksensä, mistä he saavat tietoa Euroopan unionista ja miten he kokevat kansallisten tiedotusvälineiden käsittelevän Euroopan unionia uutisoinnissaan.

5.1 Kansalaisten arvio omasta tietämyksestään

Eurobarometrissä suomalaisia pyydettiin arvioimaan itse asteikolla 1-10¹, kuinka paljon he itse tunsivat tietävänsä Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista. Suurin osa suomalaisista arvioi tietotasonsa Euroopan unionista keskimääräiseksi. Suomalaiset antoivat oman EU-tietouden arvosanakseen keskimäärin 4,8, joka on jonkin verran korkeampi kuin puoli vuotta ja vuotta aiemmin tehtyjen kyselyiden tulos.

Tämä tulos on hieman Euroopan unionin jäsenvaltioiden yhteenlaskettua keskiarvoa (4,4) korkeampi. Kaikista jäsenvaltioista tällä kertaa EU-tietoutensa huonoimmaksi arvioivat espanjalaiset ja unkarilaiset (3,8) ja parhaimman EU-tietämyksen katsoivat omaavansa hollantilaiset (5,3) sekä saksalaiset ja luxemburgilaiset (5,1).

¹ 1 = En tiedä mitään, 10 = Tiedän paljon

5.2 Mistä suomalaiset saavat tietoa Euroopan unionista?

Eurobarometri –mielipidemittauksessa tiedusteltiin myös mistä kansalaiset hakevat tietoa Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista. Suurin osa suomalaisista saa tietoa television tai päivälehtien välityksellä. 40 prosenttia käyttää tiedonhakuun internetiä ja 31 prosenttia radiota.

- 79 % suomalaisista hakee tietoa Euroopan unionista television välityksellä -

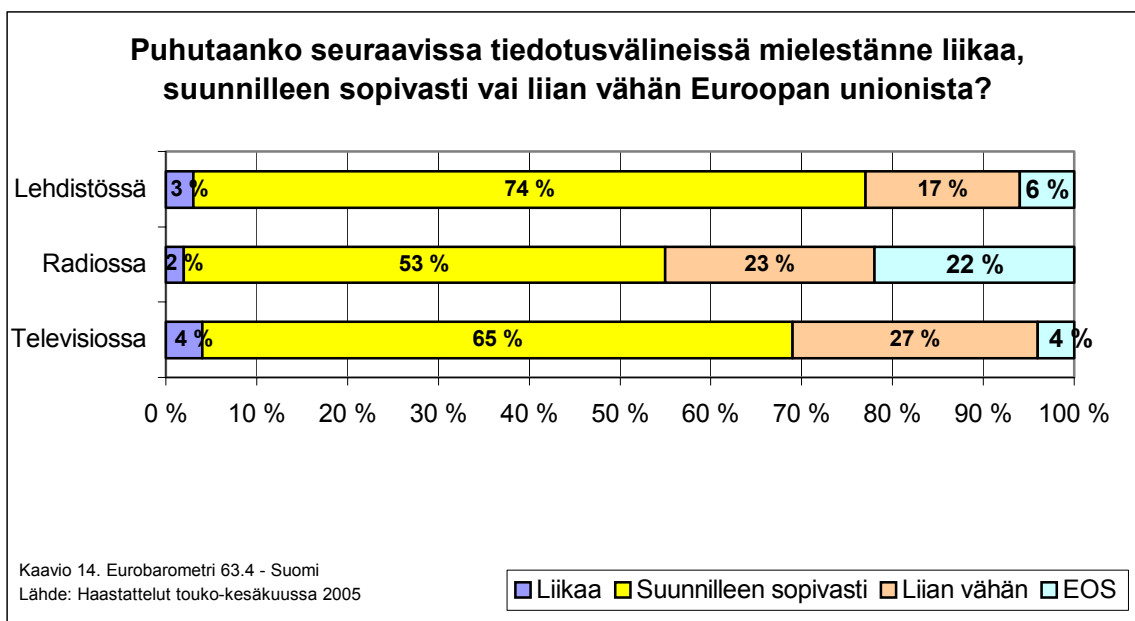
MITÄ SEURAAVISTA LÄHTEISTÄ KÄYTÄTTE, KUN ETSITTE TIETOA EUROOPAN UNIONISTA, SEN TOIMINTATAVOISTA JA INSTITUUTIOISTA?		
	Suomi	EU15
Televisio	79 %	70 %
Päivälehdet	64 %	43 %
Internet	40 %	22 %
Radio	31 %	32 %
Muut sanomalehdet, aikakauslehdet	29 %	17 %
Keskustelut sukulaisten, ystävien, työkavereiden kanssa	24 %	23 %
Kirjat, esitteet, tiedotuslehtiset	17 %	13 %
Ei koskaan etsi sellaista tietoa/Ei ole kiinnostunut (spontaani)	4 %	10 %
Kokoukset	3 %	4 %
Muu (spontaani)	1 %	1 %
Puhelin	1 %	1 %
EOS	1 %	2 %

Eri sosiodemografisten ryhmien vertailussa ei ole havaittavissa mitään erityistä; nuoret ja korkeasti koulutetut hakevat tietoa internetin ja 55 vuotta täyttäneet radion välityksellä hieman enemmän kuin muut ryhmät.

5.3 Euroopan unionista tiedottaminen Suomessa

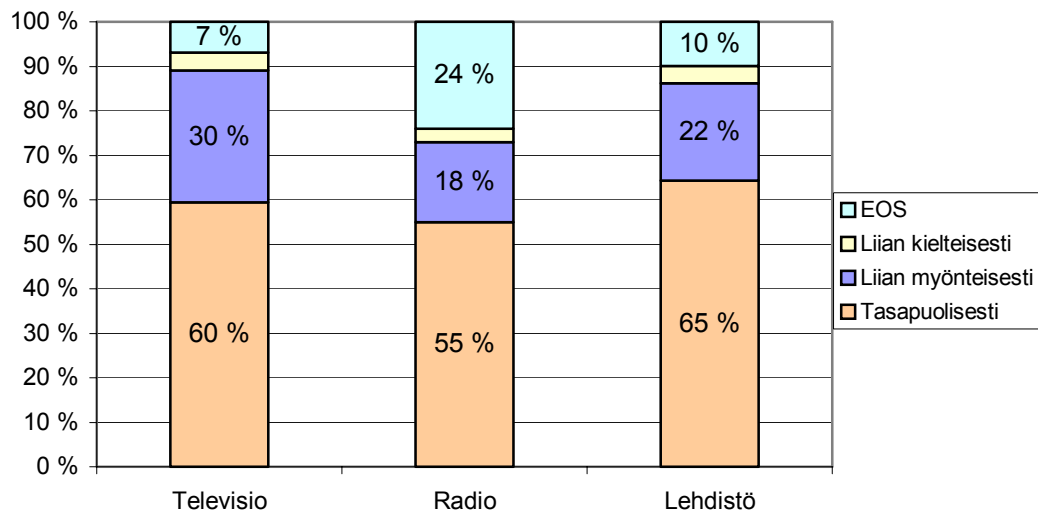
- valtaosa suomalaisista on sitä mieltä, että Euroopan unionista tiedotetaan sopivasti -

Kansalaisilta kysyttiin myös heidän mielipiteitään Euroopan unionista tiedottamisesta Suomessa. Alla olevasta kaaviosta voidaan nähdä, että kansalaiset ovat tyytyväisimpiä lehdistössä tapahtuvaan tiedottamiseen määrään. Kolme neljäsosaa kansalaisista on sitä mieltä, että lehdistössä tiedotetaan Euroopan unionista suunnilleen sopivasti. 65 %:n mielestä näin tehdään televisiossa ja 53 % mielestä radiossa tiedotetaan sopivasti. 27 % on puolestaan sitä mieltä, että televisiossa voitaisiin tiedottaa enemmän. 23 % mielestä radiossa tiedottamista voisi lisätä ja 17 % mielestä myös lehdistö voisi tiedottaa enemmän Euroopan unionista.

Alla olevasta kaaviosta voidaan todeta, että keskimäärin 60 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että tiedotusvälineet käsittelevät Euroopan unionia tasapuolisesti. Kaikkein tyytyväisimpiä kansalaiset ovat unionin käsittelyyn lehdistössä ja televisiossa.

Miten seuraavat tiedotusvälineet mielestänne esittävät Euroopan unionin?

Kaavio 15. Eurobarometri 63.4 - Suomi
Lähde: Haastattelut touko-kesäkuussa 2005

Toisaalta 30 % kansalaisista on sitä mieltä, että televisiossa Euroopan unionia käsitellään liian myönteisesti. Liian kielteisenä uutisoinnin näkee 3-4 % kansalaisista tiedotusvälineestä riippumatta.

Jos vertaamme näitä tuloksia syksyllä 2004 tehtyyn mielipidemittaukseen voimme todeta, että niiden kansalaisten määrä, jotka pitävät uutisointia tasapuolisena on noussut jonkin verran, sillä syksyllä 2004 57 % kansalaisista oli tätä mieltä. Vastaavasti uutisointia liian myönteisenä pitävien määrä on laskenut 34 %:sta 18-30 %:iin tiedotusvälineestä riippuen (edellisessä mielipidemittauksessa kansalaisia ei pyydetty arvioimaan uutisointia eri tiedotusvälineiden kohdalla erikseen, vaan yhtenä kokonaisuutena).

Kun vertaamme suomalaisten vastauksia muiden jäsenvaltioiden vastauksiin havaitsemme, että itävaltalaisien lisäksi lähinnä uusien jäsenmaiden kansalaiset kokevat tiedottamisen liian myönteisenä. Uusissa jäsenvaltioissa on siis havaittavissa pientä väsymystä Euroopan unionista tiedottamisen suhteen. Mielenkiintoisin tulos löytyy jälleen Iso-Britanniasta, jonka kansalaiset perinteisesti suhtautuvat hyvin varauksellisesti Euroopan unioniin ja kaikkeen siihen liittyvään; edellisessä mielipidemittauksessa 33 % isobritannialaisista oli sitä mieltä, että Euroopan unionia käsitellään liian kielteisesti paikallisissa tiedotusvälineissä, tässä mielipidemittauksessa 17-30 % kansalaisista oli yhä edelleen tätä mieltä tiedotusvälineestä riippuen.

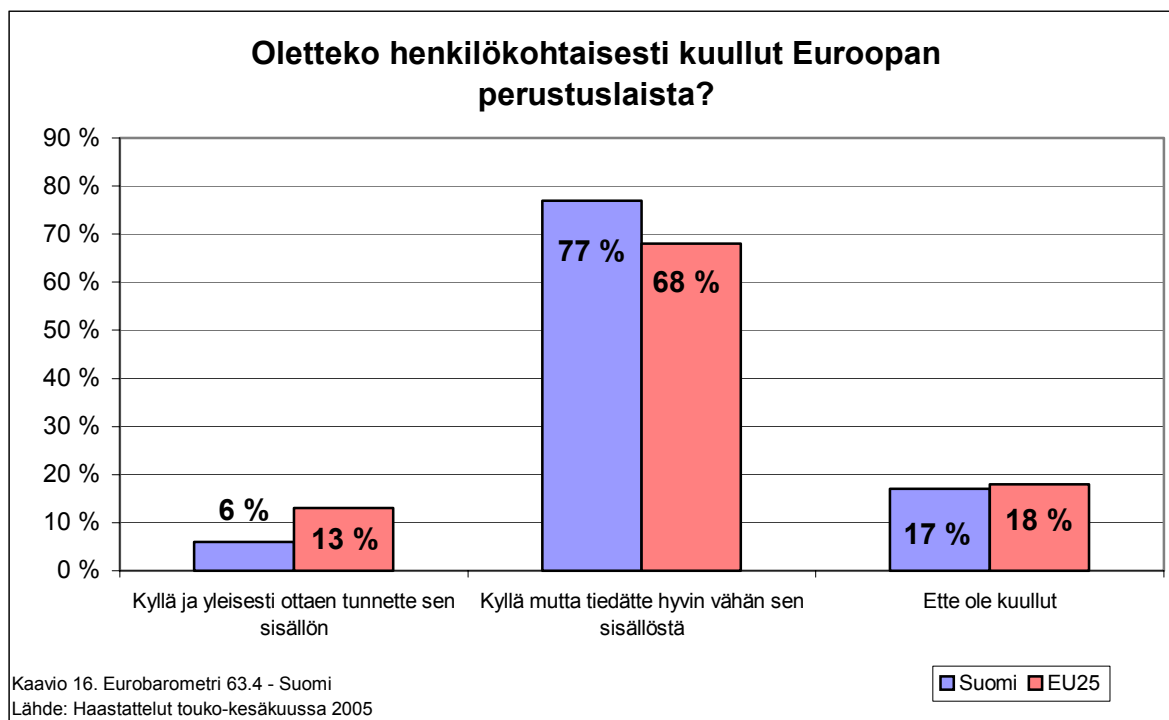
6 EUROOPAN PERUSTUSLAKI

Euroopan unionin 25 jäsenvaltion ja kolmen ehdokasmaan valtion- ja hallitusten päämiehet allekirjoittivat 29. lokakuuta 2004 Euroopan perustuslakia koskevan sopimuksen, jonka he yksimielisesti olivat hyväksyneet 18. kesäkuuta 2004.

Tämä sopimus tulee voimaan vasta sen jälkeen, kun se on hyväksytty kaikissa allekirjoittajamaissa kunkin maan perustuslakimenettelyä noudattaen. Tällöin jäsenvaltiot ratifioivat sopimuksen. Maiden oikeudelliset ja historialliset perinteet vaihtelevat, eikä perustuslakimenettely ole kaikissa maissa sama. Kun sopimus on ratifioitu ja kaikki allekirjoittajavaltiot ovat ilmoittaneet tästä (tallettamalla ratifiointiasiakirjat), sopimus voi tulla voimaan sopimuksen mukaan periaatteessa 1. marraskuuta 2006. Suomessa ei järjestetä asiasta kansanäänestystä. Toistaiseksi kansanäänestys on järjestetty Hollannissa ja Ranskassa, joissa kansalaiset hylkäsivät perustuslain ja Luxemburgissa, jossa perustuslaki hyväksyttiin. Ranskan ja Hollannin kansanäänestykset ovat johtaneet EU:n perustuslain kannatuksen laskuun myös Suomessa. Eurooppa-neuvosto hyväksyikin kesäkuussa julkilausuman, jossa todettiin, että sopimuksen ratifiointiprosessia tulisi lykätä ensi vuoteen. Kymmenen EU-maata on jo ratifioinut sopimuksen. Britannia on päättänyt lykätä tulevaisuudeksi kaavailtua kansanäänestystä, kunnes tiedetään paremmin, mitä perustuslailla tapahtuu. Tanskakin on ilmoittanut harkitsevansa samaa.

Euroopan unionin uusi perustuslaki ja sen mahdollisesti mukanaan tuomat muutokset unionin toimintaan puhuttavat siis kansaa kaikissa jäsenmaissa. Eurobarometri tiedusteli kansalaisten mielipiteitä perustuslaista. Näitä tarkastellaan seuraavassa.

- 83 % suomalaisista on kuullut Euroopan perustuslaista -

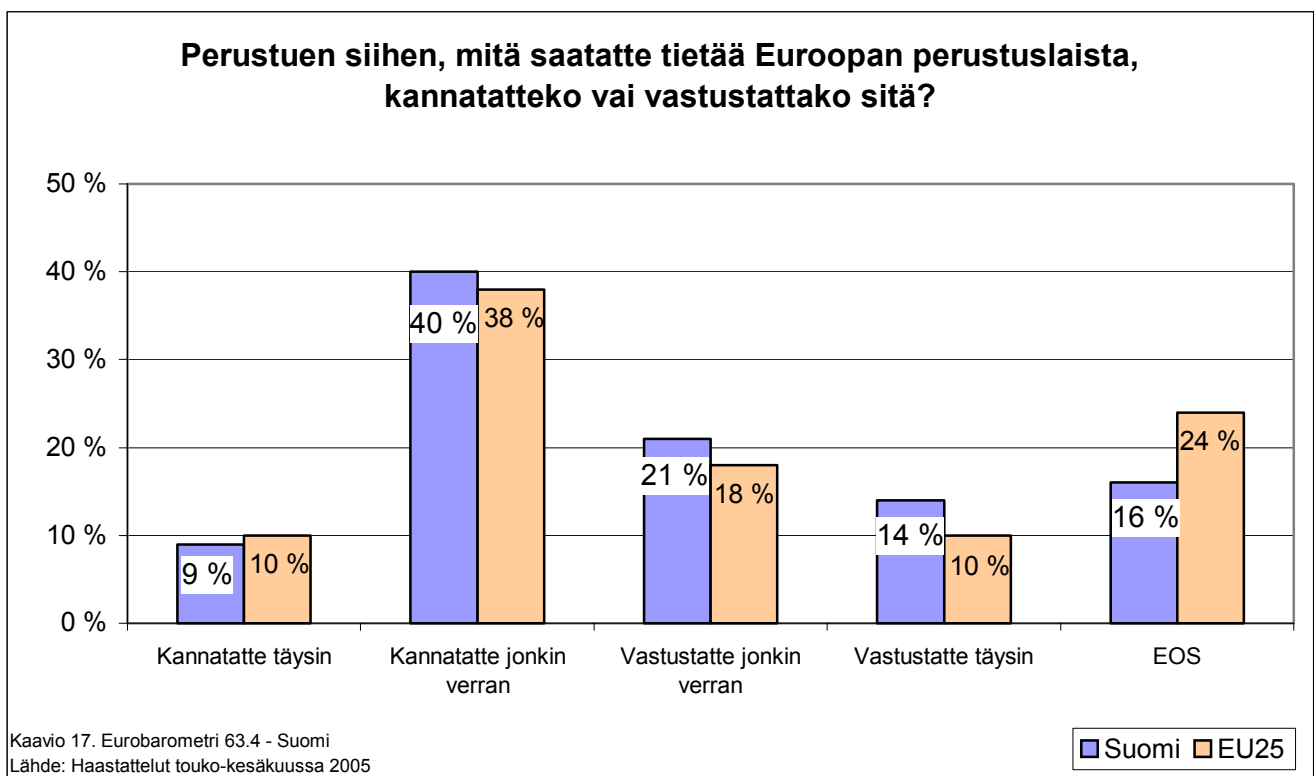

Suomalaisista 83 % on kuullut puhuttavan Euroopan perustuslaista. Näistä 6 prosenttia katsoo yleisesti ottaen tuntevansa sen sisällön ja 77 % tietävänsä puolestaan hyvin vähän sen sisällöstä. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 81 % on kuullut perustuslaista ja näistä 10 % katsoo tuntevansa sen sisällön.

- 49 % kansalaisista kannattaa EU:n perustuslakia -

Seuraavasta kaaviosta voidaan todeta, että tällä hetkellä 49 % kansalaisista kannattaa EU:n perustuslakia täysin tai jonkin verran. Syksyllä 2004 toteutetussa mielipidemittauksessa 58 % kansalaisista kannatti perustuslakia, joten kannatus on laskenut kymmenen prosenttiyksikköä puolessa vuodessa. Tosin kysymys oli silloin asetettu hieman toisin; syksyllä 2004 kysyttiin vain kannatusta riippumatta siitä, mitä kansalaiset katsoivat tietävänsä perustuslaista. Niiden kansalaisten osuus, jotka vastustavat perustuslakia, on 35 %. Tämä luku on pysynyt muuttumattomana verrattaessa sitä edelliseen mielipidemittaukseen. Voimme todeta, että perustuslain vastustus ei sinänsä ole noussut, mutta että yhdeksän prosenttia kannattajista on alkanut epäroidä aiempaa kantaansa.

Erityisesti opiskelijat (67 %), 15-24 -vuotiaat (58 %), ja poliittisen oikeiston kannattajat (56 %) ovat sitä mieltä, että Euroopan unionilla pitäisi olla perustuslaki. Perustuslain suurimpia vastustajia ovat 40-54 -vuotiaat (42 %), opintonsa alle 15 -vuotiaina päättäneet (42 %), itsenäisen ammatin harjoittajat (44 %), kodista huolehtivat (42 %) ja työttömät (41 %).

Jos tarkastellaan perustuslain kannatusta ja vastustusta muissa jäsenmaissa voidaan todeta, että kannatus on suurinta Belgiassa, jossa 71 % kansalaisista kannattaa Euroopan perustuslakia (miinus 10 % syksystä 2004). Seuraavaksi suurinta kannatus on Saksassa (59 %) ja Slovakiassa (57 %). Vastustus on puolestaan suurinta Hollannissa (43 %), Ranskassa (44 %) ja Itävallassa (36 %). Perustuslakia vastustaa myös 30 prosenttia ruotsalaisista ja briteistä. Kaiken kaikkiaan perustuslain kannatus kaikissa jäsenmaissa on pudonnut 20 prosenttiyksikköä puolessa vuodessa, sillä vielä syksyllä 2004 68 % kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisista kannatti uutta perustuslakia.

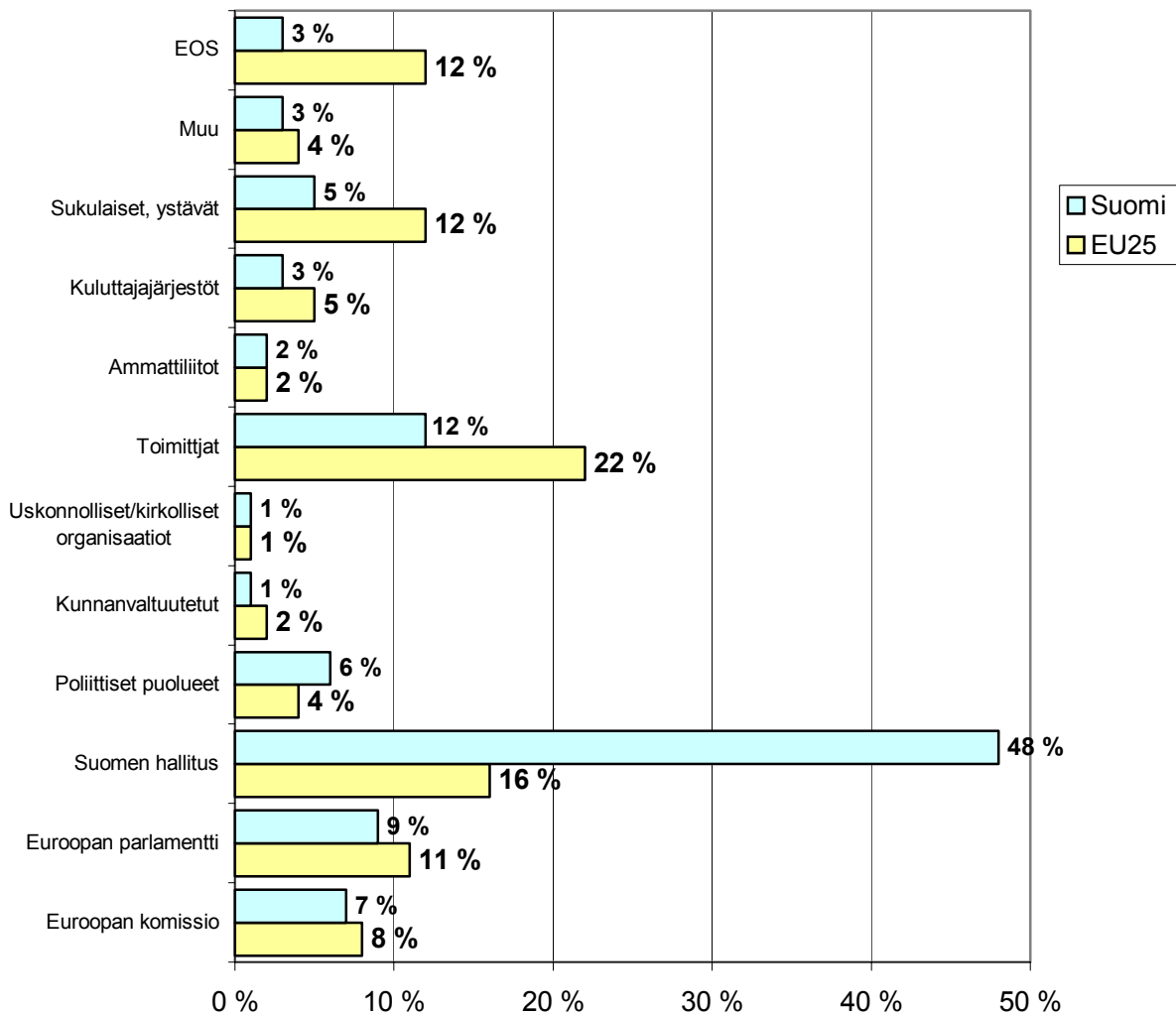
Kansalaisia pyydettiin myös nimeämään, mistä kaikista eri syistä johtuen he kannattavat Euroopan perustuslakia. Heille lueteltiin useita eri vaihtoehtoja joista he saivat valita. 25 prosenttia uskoo, että perustuslaki on välttämätön Euroopan unionin kehittämisen jatkamiseksi. 23 prosenttia puolestaan on sitä mieltä, että perustuslaki vahvistaisi demokratiaa Euroopassa ja auttaisi kansalaisia tulemaan kuulluiksi. 19 prosentin mielestä perustuslaki on välttämätön eurooppalaisten toimielinten sujuvalle toiminnalle.

Tämän jälkeen kansalaisia pyydettiin nimeämään syitä, joiden johdosta he vastustavat Euroopan perustuslakia. 36 prosenttia vastustaa sitä sen takia, etteivät he tiedä siitä tarpeeksi, 34 prosenttia uskoo Suomen menettävän kansallisen itsemääräämisoikeutensa perustuslain myötä, 14 prosenttia uskoo, että perustuslaissa mennään liian pitkälle tai edetään liian nopeasti, ja että se ei ole demokraattinen. 13 prosenttia ei näe tässä perustuslaissa mitään hyvää, toisaalta aiemman kysymyksen (kaavio 16) perusteella voitiin todeta, että vain 6 prosenttia suomalaisista sanoo tuntevansa perustuslain sisällön. Suomalaiset näyttävät siis perustavan mielipiteensä hyvin pitkälle mielikuvien varaan.

Kansalaisten tietolähteet

Kansalaisilta tiedusteltiin myös miltä taholta he uskovat saavansa täsmällistä ja oikeaa tietoa Euroopan perustuslaista. Suomalaisista 48 % uskoi Suomen hallituksen parhaaksi tiedonlähteekseen. 12 % uskoo puolestaan toimittajien oikeaan ja täsmälliseen tiedottamiseen mitä tulee Euroopan perustuslakiin.

Keneen luotatte eniten siinä, että saatte täsmällistä ja oikeaa tietoa Euroopan perustuslaista?

Kaavio 18. Eurobarometri 63.4 - Suomi
Lähde: Haastattelut touko-kesäkuussa 2005

Yli puolet suomalaisista on myös sitä mieltä, että jos kaikki jäsenmaat hyväksyvät Euroopan perustuslakia koskevan sopimuksen tarkoittaa tämä sitä, että Euroopan unionin toiminnasta tulee demokraattisempaa, tehokkaampaa ja selkeämpää. Kun tarkastellaan kaikkien jäsenmaiden yhteenlaskettuja tuloksia, päästään lähes samoihin lukuihin. Voidaan siis vetää se johtopäätös, että perustuslain vastustuksesta huolimatta yli puolet unionin kansalaisista kokee perustuslain asiana, joka selkeyttäisi unionin toimintaa.

**Jos kaikki jäsenmaat hyväksyvät Euroopan perustuslakia koskevan sopimuksen,
Euroopan unionin toiminnasta tulee..**

	Täysin samaa mieltä	Melko samaa mieltä	Melko eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
Demokraattisempi	18 %	44 %	23 %	8 %	8 %
Tehokkaampi	47 %	23 %	7 %	8 %	8 %
Läpinäkyvämpi	10 %	42 %	28 %	7 %	14 %

Kun tarkastellaan jäsenmaiden kansalaisten vastauksia demokratian ja tehokkuuden osalta, voidaan todeta, että yli puolet kaikkien muiden jäsenmaiden paitsi Iso-Britannian kansalaisista on sitä mieltä, että unionin toiminnasta tulisi sekä demokraattisempaa, että tehokkaampaa. Kysymys läpinäkyvyydestä hajottaa kansalaisten mielipiteitä enemmän; brittien ohella kuuden muun jäsenmaan kansalaiset eivät usko toiminnan läpinäkyvyyden lisääntyvän.

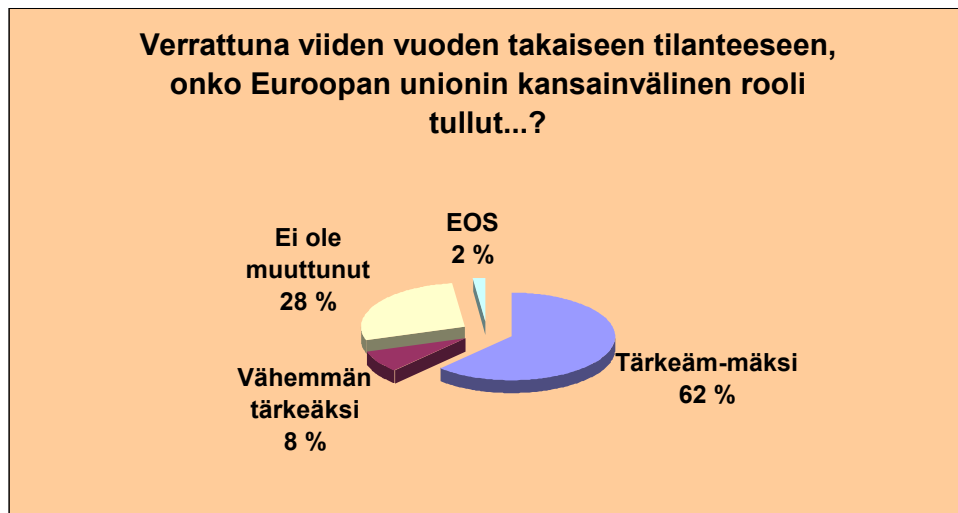
Suomalaiset myös uskovat, että Euroopan perustuslain myötä Euroopan unionista tulee vahvempi toimija maailmassa (72 %), taloudellisesti kilpailukykyisempi (63 %) ja sosiaalisemmin suuntautunut (52 %).

Yllä olevan perusteella voidaan todeta, että kansalaisten mielipiteet ovat ristiriitaisia; suuri osa suomalaisista vastustaa perustuslakia ja uskoo samalla, että perustuslain myötä Euroopan unionista tulisi demokraattisempi, tehokkaampi, läpinäkyvämpi, vahvempi toimija maailmassa ja taloudellisesti kilpailukykyisempi. Toisaalta he tunnustavat etteivät juurikaan tunne perustuslain sisältöä. Tämän perusteella voi yhtyä esitettyyn mielipiteeseen, jonka mukaan kansanäänestykset ja keskustelu perustuslain kannatuksesta yleensä antavat kansalaisille kanavan tuoda yleisen tyytymättömyyden kohdistuen, ei suinkaan itse perustuslakiin, vaan ehkä ennemminkin mm. jäsenmaiden taloudelliseen ja poliittiseen tilanteeseen, globalisaatioon, laajentumiseen ja etenkin Turkin jäsenyyteen.

7 EUROOPAN UNIONIN KANSAINVÄLINEN ROOLI

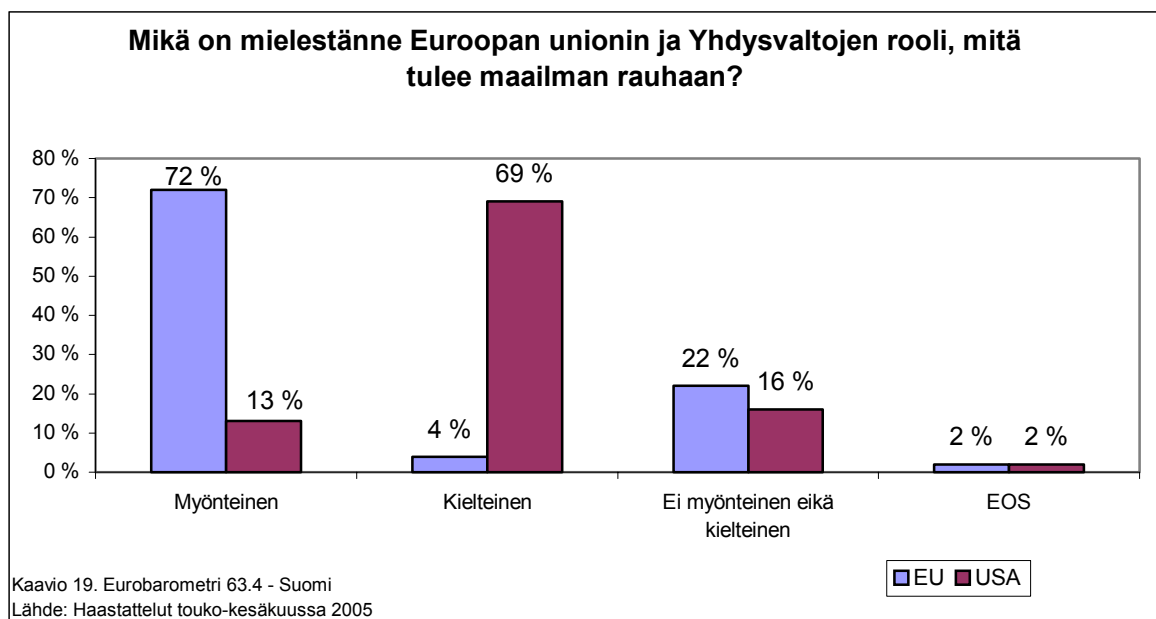
Kansalaisia pyydettiin arvioimaan mihin suuntaan Euroopan unionin kansainvälinen rooli on muuttunut viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana. Suomalaisista 62 % on sitä mieltä, että Euroopan unionin kansainvälinen rooli on muuttunut tärkeämmäksi, 8 % on puolestaan päinvastaista mieltä ja 28 %:n mielestä rooli ei ole muuttunut ollenkaan.

- 62 % mielestä Euroopan unionin kansainvälinen rooli on muuttunut tärkeämmäksi -

- Suomalaisista 72 % on sitä mieltä, että Euroopan unionin rooli on maailmanrauhan suhteen myönteinen. 69 %:n mielestä Yhdysvaltojen rooli puolestaan on kielteinen -

Verrattaessa suomalaisten vastauksia muiden jäsenvaltioiden kansalaisten vastauksiin voidaan todeta, että positiivisimmin Yhdysvaltojen rooliin maailmanrauhan takaajana suhtautuvat vanhoista jäsenvaltioista hollantilaiset (34 %), italialaiset (34 %) ja isobritannialaiset (29 %). Uusien jäsenvaltioiden keskuudessa suhtautuminen Yhdysvaltojen rooliin maailmanrauhan suhteen on vielä positiivisempaa; liettualaisista 49 % ja tsekeistä 43 % on sitä mieltä, että Yhdysvaltojen rooli on tässä suhteessa positiivinen.

Suomalaisia negatiivisemmin Yhdysvaltojen rooliin maailmanrauhan turvaajina suhtautuvat kreikkalaiset, joista 85 % näkee Yhdysvaltojen roolin on kielteisenä. Tätä mieltä on myös 83 % kyproslaisista, 72 % entisen Itä-Saksan alueella asuvista saksalaisista ja 70 % slovenialaisista.

7.1 Poliitikassa, ml. terrorismi

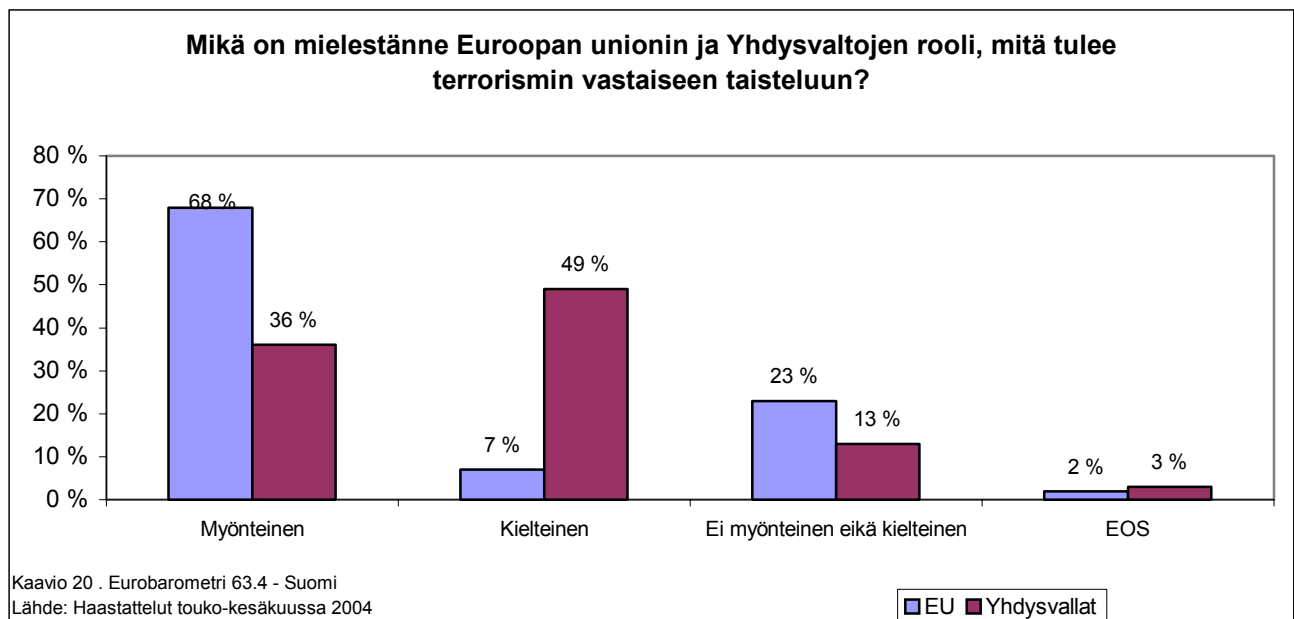
- Suomalaisista 68 %:n mielestä Euroopan unionin rooli terrorismin vastaisessa taistelussa on myönteinen -

Terrorismin vastaisen taistelun merkitys on noussut syksyn 2001 terrori-iskujen jälkeen. Suomalaisista 68 % suhtautuu myönteisesti Euroopan unionin rooliin terrorismin vastaisessa taistelussa. 36 % näkee myös Yhdysvaltojen roolin myönteisenä (miinus 7% sitten syksyn 2004). 49 % suomalaisista on puolestaan sitä mieltä, että Yhdysvaltojen rooli on kielteinen.

- Kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisista 60 % pitää Euroopan unionin roolia terrorismin vastaisessa taistelussa myönteisenä asiana -

Kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisista 60 % on sitä mieltä, että Euroopan unionin rooli on myönteinen ja 43 % sitä mieltä, että Yhdysvaltojen rooli on myönteinen terrorismin vastaiseen taisteluun liittyen. 38 % kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisista näkee Yhdysvaltojen roolin kielteisenä ja 10 % puolestaan Euroopan unionin roolin kielteisenä. Jos näitä lukuja verrataan edellisen Eurobarometri –mielipidemittauksen tuloksiin voidaan todeta, että Yhdysvaltojen roolia positiivisena pitävien määrä on noussut neljä prosenttiyksikköä. Yhdysvaltojen roolia negatiivisena pitävien määrä on vastaavasti laskenut suurin piirtein saman verran.

Verrattaessa näitä mielipiteitä muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaismielipiteisiin voidaan todeta, että myönteisimmin Euroopan unionin rooliin terrorismin vastaisessa taistelussa suhtaudutaan Tshekissä (79 %), Maltalla (77 %), Virossa ja Slovakiassa (73 %) sekä Liettuassa (71 %), eli siis uusissa jäsenvaltioissa. Vanhoista jäsenmaista vain hollantilaiset (70 %) uskovat Euroopan unionin positiiviseen rooliin terrorismin vastaisessa taistelussa. Toisaalta 66 % tsekeistä ja 62 % liettualaisista pitää samalla myös Yhdysvaltojen roolia positiivisena. Vanhojen jäsenmaiden kansalaisista Yhdysvaltojen roolia pitävät positiivisimpana hollantilaiset (57 %, +6%) ja isobritannialaiset (54 %, +1%)

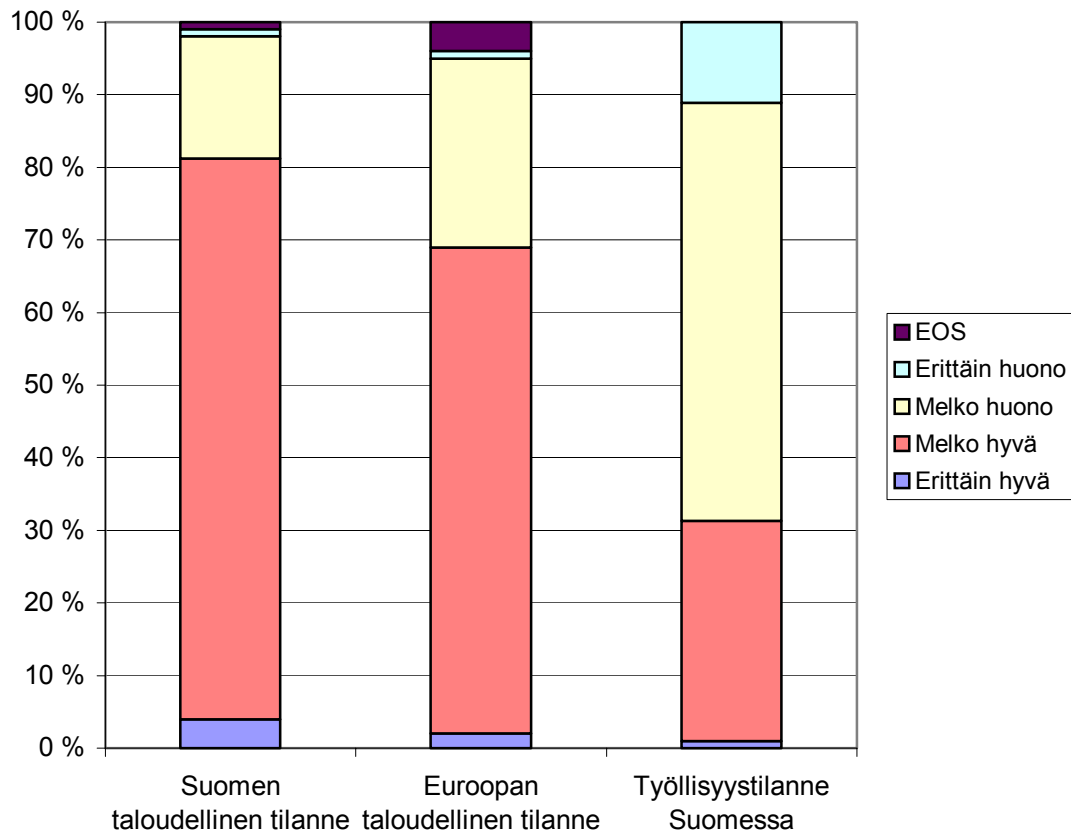
Mielenkiintoista olisi tietää, mitkä tapahtumat ovat johtaneet siihen, että Yhdysvaltojen rooli nähtiin keväällä 2005 positiivisempänä kuin syksyllä 2004. Nähtäväksi myös jää, miten Lontoossa tapahtuneet pommi-iskut heinäkuussa 2005 tulevat vaikuttamaan kansalaisten mielipiteisiin seuraavassa mielipidemittauksessa.

7.2 Taloudessa, ml. globalisaatio

- Yli 80 % suomalaisista arvioi Suomen taloudellisen tilanteen hyväksi -

Tämän lisäksi kansalaisilta kysyttiin, miten he arvioivat sen hetkisen tilanteensa heille lueteltujen asioiden kohdalla. Yli 80 % arvioi Suomen taloudellisen tilanteen erittäin tai melko hyväksi ja vajaat 70 % arvioi Euroopan taloudellisen tilanteen hyväksi. Suomen työllisyystilanne sen sijaan arvioidaan huonoksi, vain hieman yli 30 % mielestä se on hyvä, kun taas noin puolet on sitä mieltä, että se on huono.

Millaiseksi arvioisitte tämänhetkisen tilanteen seuraavien asioiden kohdalla?

Kaavio 21. Eurobarometri 63.4 - Suomi
Lähde: Haastattelut touko-kesäkuussa 2005

Jos Suomen taloudellista tilannetta verrataan Euroopan unionin jäsenmaiden tilanteeseen havaitaan, että 81 % suomalaisista sitä mieltä, että Suomen taloudellinen tilanne on parempi kuin muissa jäsenmaissa keskimäärin, ja vain 15 % mielestä Suomen taloudellinen tilanne on huonompi kuin muissa jäsenmaissa. Jos tarkastellaan vastaavia lukuja työllisyystilanteen osalta voidaan todeta, että 56 % uskoo Suomen työllisyystilanteen olevan paremman kuin muissa jäsenmaissa keskimäärin, 36 %:n ollessa päinvastaista mieltä. Verrattaessa suomalaisten vastauksia muiden jäsenmaiden kansalaisten vastauksiin voidaan todeta, että kaikkein positiivisimmin Euroopan taloudelliseen tilanteeseen suhtautuvat virolaiset, joista 80 % uskoo sen paranevan seuraavan viiden vuoden aikana. Vanhoista jäsenmaista irlantilaiset suhtautuvat Euroopan talouteen positiivisimmin; 76 % heistä uskoo taloudellisen tilanteen paranevan. Muita positiivisesti tähän asiaan suhtautuvia ovat latvialaiset, liettualaiset, puolalaiset, slovenialaiset ja slovakialaiset (70 % tai yli uskoo Euroopan taloudellisen tilanteen paranevan).

Tiedusteltaessa suomalaisten käsityksiä taloudellisesta kehityksestä tulevaisuudessa, on 55 % sitä mieltä, että Suomen taloudellinen tilanne tulee olemaan parempi viiden vuoden kuluttua, 33 % puolestaan uskoo sen olevan huonompi. 59 % uskoo Euroopan taloudellisen tilanteen paranevan ja

29 % uskoo sen huononevan seuraavan viiden vuoden aikana. Työllisyystilanteen paranemiseen Suomessa uskoo 55 %, kun taas 36 % uskoo sen huononevan.

- 71 % suomalaisista ei usko Euroopan unionista tulevan maailman suurinta talousmahtia seuraavan viiden vuoden aikana -

Kansalaisilta kysyttiin myös, josko he uskovat Euroopan unionista tulevan maailman suurimman talousmahdin seuraavien viiden vuoden aikana. Suomalaisista 27 % uskoo tähän mahdollisuuteen, kun taas 71 % ei usko. Suomalaiset ovat selvästi pessimistisempiä Euroopan unionin tulevaisuuden suhteen tulevana talousmahtina kuin muiden jäsenmaiden kansalaiset keskimäärin. Kaikista unionin kansalaisista 35 % uskoo tähän mahdollisuuteen ja 54 % puolestaan ei usko siihen.

- 48 % suomalaisista pitää globalisaatiota myönteisenä ja 42 % puolestaan kielteisenä asiana –

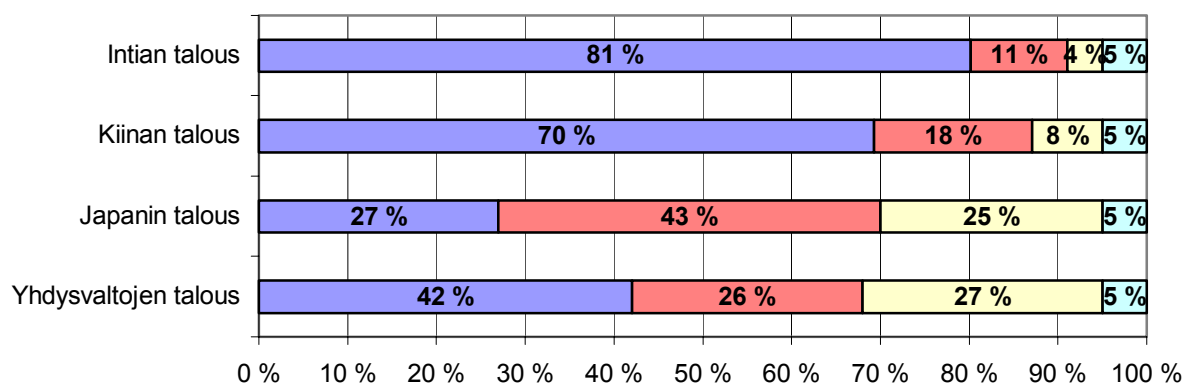
Aiempana raportissa (4.2) voitiin todeta, että 48 % suomalaisista pitää globalisaatiota myönteisenä ja 42 % puolestaan kielteisenä asiana. Kansalaisille lueteltiin myös eräitä globalisaation seurauksia ja heitä pyydettiin nimeämään mikä niistä heille tuli ensimmäiseksi mieleen. 42 prosenttia kansalaisista uskoo, että jotkin yritykset tulevat siirtymään maihin, joissa työvoima on halvempaa. 17 prosenttia uskoo suomalaisten yritysten pääsyyn uusille markkinoille globalisaation myötä, mutta toisaalta 16 prosenttia pelkää kiristyvää kilpailutilannetta. Ulkomaisten sijoitusten lisääntymiseen Suomessa uskoo 8 % suomalaisista.

7.2.1 Verrattuna Euroopan ulkopuolisiin suurvaltoihin

Kansalaisilta tiedusteltiin myös heidän mielipidettään siitä, toimiiko Euroopan talous heidän mielestään paremmin, huonommin vai yhtä hyvin kuin eräiden Euroopan ulkopuolisten suurvaltojen taloudet.

81 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että Euroopan talous toimii paremmin kuin Intian talous. Kansalaisista 70 % on puolestaan sitä mieltä, että Euroopan talous toimii paremmin kuin Kiinan talous. 42 % uskoo Euroopan talouden toimivan paremmin kuin Yhdysvaltojen talouden ja vain 27 % on sitä mieltä, että Euroopan talous toimii Japanin taloutta paremmin.

**Toimiiko Euroopan talous paremmin, huonommin vai yhtä hyvin
kuin seuraavien maiden talous?**

Kaavio 22. Eurobarometri 63.4 - Suomi

Lähde: Haastattelut touko-kesäkuussa 2005

■ Toimii paremmin ■ Toimii huonommin ■ Toimii yhtä hyvin ■ EOS

Kaikkien jäsenvaltioiden vastauksia tarkasteltaessa voidaan todeta, että kansalaisista 59 % on sitä mieltä, että Euroopan talous toimii Intian taloutta paremmin. Kiinan taloutta parempaan toimintakykyyn uskoo puolestaan 38 % kaikista EU-kansalaisista, Yhdysvaltojen 20 % ja Japanin 19 % kansalaisista.

8 EUROOPAN UNIONIN LAAJENTUMINEN TULEVAISUUDESSA

Kymmenen uutta jäsenvaltiota (Kypros, Tšekki, Viro, Unkari, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Slovakia ja Slovenia) liittyi unioniin virallisesti 1. toukokuuta 2004, mikä päätti pitkän valmistelu- ja neuvotteluprosessin. Jäsenyysneuvottelut jatkuvat Bulgarian ja Romanian kanssa. Tavoitteena on maiden jäsenyys tammikuussa 2007 edellyttäen, että maat ovat siihen valmiita.

Jäsenyysneuvottelut käydään jäsenmaiden ja kunkin hakijamaan kesken erillisinä, mutta rinnakkaisina prosesseina. Komissio valmistelee EU:n neuvottelukannat. Neuvotteluissa sovitaan ehdoista, joilla kukin maa liittyy unioniin: miten ja missä aikataulussa hakijamaat voivat siirtää yhteisölainsäädännön osaksi omaa lainsäädäntöään, panna sen toimeen ja valvoa sen toteutumista. Siirtymäaikajärjestelyistä voidaan sopia hyvin perustelluissa poikkeustapauksissa, mutta siirtymäaikojen tulee olla kestoiltaan ja laajuudeltaan rajattuja, eivätkä ne saa muuttaa yhteisölainsäädäntöä tai estää sen toteutumista.

Kymmenen maan liittymisneuvotteluissa pyrittiin turvaamaan Suomen edut. Tärkeää Suomelle oli se, että uusille jäsenmaille myönnettävät siirtymäajat tai muut erityisjärjestelyt eivät aiheuttaisi kilpailuhäiriöitä sisämarkkinoille, ja että ne olisivat mahdollisimman rajattuja sekä ajallisesti, että kattavuudeltaan.

Bulgaria ja Romania liittyvät siis unioniin vuonna 2007, jos ne täyttävät ajoissa jäsenyysvalmiutta koskevat vaatimukset. Muut kaksi ehdokasmaata, Turkki ja Kroatia, odottavat liittymisneuvottelujen aloittamista. Neuvottelut Kroatian kanssa on aloitettu maaliskuussa 2005. Turkin kanssa liittymisneuvottelut pyritään aloittamaan 3. lokakuuta 2005. Edellytyksenä neuvottelujen aloittamiselle on, että Turkki on siihen mennessä saattanut voimaan Euroopan komission määrittelemät kuusi säädöstä. Euroopan komissio tutkii Jugoslavian entisen tasavallan Makedonian maaliskuussa 2004 jättämää jäsenyysihakemusta ja päättää, voidaanko liittymisneuvottelut aloittaa.

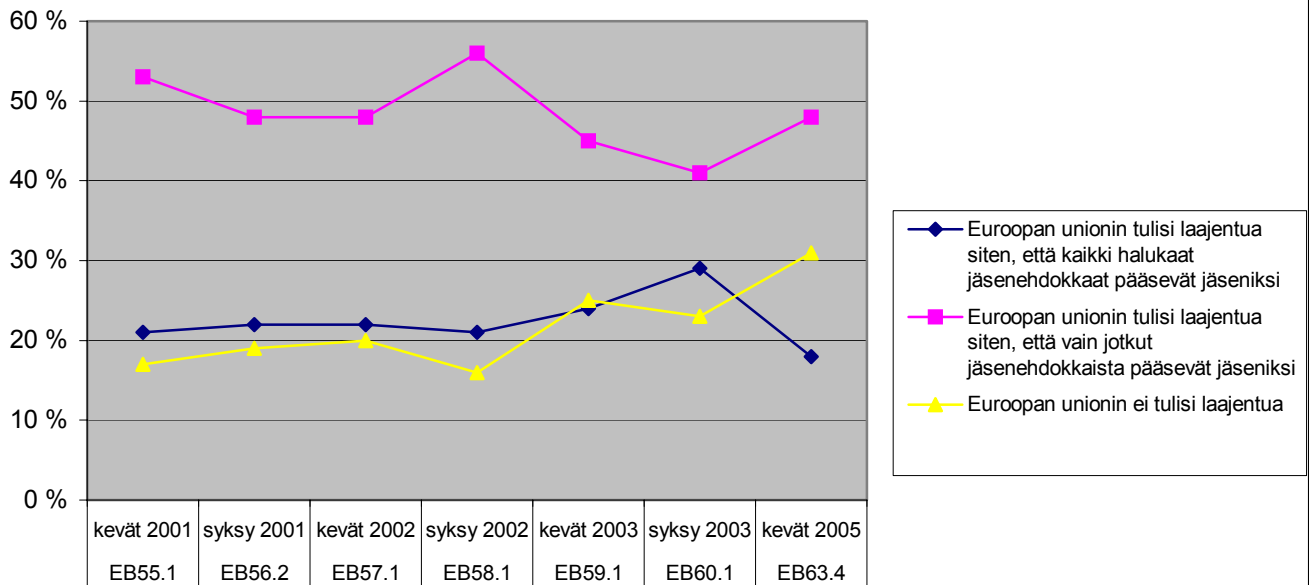
- Suomalaisista 48 % kannattaa Euroopan unionin rajoitettua laajentumista tulevaisuudessa -

Suomalaisilta tiedusteltiin heidän suhtautumistaan Euroopan unionin mahdolliseen lisälaajentumiseen tulevaisuudessa. Suomalaisista lähes puolet (48 %) on sitä mieltä, että Euroopan unionin tulisi laajentua siten, että vain jotkut jäsenehdokkaista pääsevät jäseniksi. 18 % kansalaisista ottaisi kaikki halukkaat EU:hun ja 31 % mielestä Euroopan unionin ei tulisi enää laajentua.

Alla olevasta kaaviosta voimme havaita, että valikoivan laajentumisen kannattajien ja niiden kansalaisten määrä, joiden mielestä Euroopan unionin ei enää tulisi laajentua, on noussut huomattavasti keväästä 2003, samalla kun vapaamman laajentumisen kannattajien määrä on laskenut ja on nyt alimmillaan sitten kevään 2001.

Mikä näistä kolmesta Euroopan unionin lähitulevaisuutta kuvaavasta vaihtoehdosta olisi teille mieluisin?

(Huom. taulukosta puuttuvat EB61 ja EB62 -mielipidemittausten tulokset)

Kaavio 23. Eurobarometri 63.4- Suomi
Lähde: Haastattelut

- Lisälaajentumisen kannatus on suurinta uusissa jäsenvaltioissa -

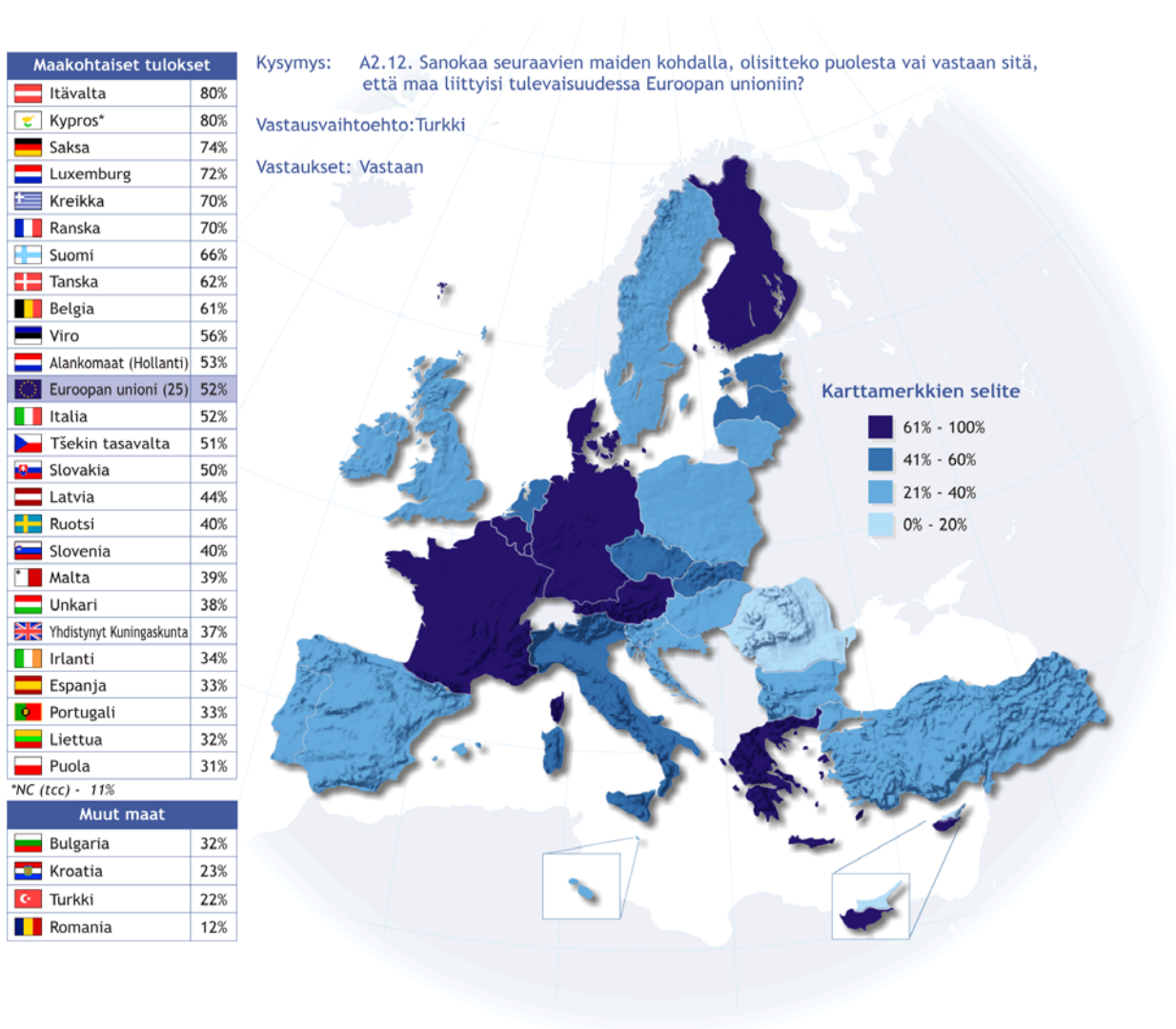
Seuraavalla sivulla olevasta kaaviosta voidaan havaita, että kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisista 23 % kannattaa laajentumista ottamalla unioniin tulevaisuudessa jäseneksi kaikki halukkaat. 42 % kannattaa rajoitettua laajentumista ja 25 % kaikista kansalaisista vastustaa laajentumista missään muodossa. Eniten rajoittamatonta laajentumista kannatetaan Maltalla, jonka kansalaisista 51 % kannattaa sitä, ja Puolassakin 41 % kansalaisista. Slovenialaisista 38 % kannattaa rajoittamatonta laajentumista ja vanhoista jäsenmaista tämän kannatus on suurinta Ruotsissa (35 %). Laajentumisen vastustus on puolestaan suurinta Itävallassa, jossa peräti 44 % kansalaisista vastustaa sitä. Vastustus on suurta myös Ranskassa (43 %), Saksassa (40%), Luxemburgissa (39 %) ja Belgiassa (37 %).

8.1 Mielipiteitä mahdollisista tulevista jäsenistä

Mielipidemittauksessa lueteltiin kansalaisille maiden nimiä ja kysyttiin heidän mielipidettään ko. maiden mahdollisesta jäsenyydestä. Yli 90 prosenttia suomalaisista olisi valmiita ottamaan jäseneksi Norjan, Sveitsin tai Islannin. Neljännellä sijalla on ehkä yllättäen Romania, jonka 49 prosenttia suomalaisista olisi valmiita hyväksymään unionin jäseneksi. Eniten vastustetaan Turkin (66 %), Albanian (60 %), Serbia ja Montenegron (55 %) sekä Ukrainan (54 %) jäsenyyttä. Euroopan unionin kaikkien jäsenmaiden yhteenlaskettujen vastausten perusteella esille nousevat aivan samat maat.

- Turkin jäsenyyden vastustus on suurempaa kuin minkään muun maan -

Alla olevasta kaaviosta voidaan todeta, että Suomen ohella Turkin jäsenyyden vastustus on huomattavan suurta Itävallassa, Luxemburgissa, Tanskassa, Kyproksella, Ranskassa, Kreikassa, Saksassa ja Belgiassa. Kaikkein suurinta jäsenyyden vastustus on Itävallassa ja Kyproksella, jossa 80 prosenttia kansalaisista vastustaa Turkin mahdollista jäsenyyttä

Kansalaisilta tiedusteltiin erityisesti myös heidän mielipiteitään ja uskomuksiaan Turkkiin liittyen. Enemmistö jäsenmaiden kansalaisista on sitä mieltä, että Turkki kuuluu maantieteellisesti katsottuna osittain Eurooppaan (suomalaisista 70 % ja EU25 55 %). 79 prosenttia suomalaisista ja 63 prosenttia kaikkien jäsenmaiden kansalaisista uskoo, että Turkin liittymisessä voisi olla riskinä, että se lisäisi maahanmuuttoa Euroopan unionin kehittyneempiin maihin. Suomalaisista 60 % mielestä kulttuurilliset erot Turkin ja Euroopan unionin jäsenmaiden välillä ovat liian merkittäviä,

jotta Turkki saisi liittyä Euroopan unioniin. Kaikkien jäsenmaiden kansalaisista 54 % on tätä mieltä. Turkin jäsenyyden ei uskota vahvistavan turvallisuutta Euroopan unionin alueella (60 %), eikä Turkin liittymisen myöskään uskota edistävän Euroopan ikääntyvän väestön nuorentamista.

Suurinta Turkin jäsenyyden kannatus on nuorten, 15-24 –vuotiaiden (53 %), ja opiskelijoiden (50 %) joukossa. Vastustajia ovat puolestaan itsenäisen ammatin harjoittajat (73 %), johtavassa asemassa työskentelevät (71 %), kaupungeissa asuvat (70 %) sekä poliittisen vasemmiston kannattajat (72 %).

9 JOHTOPÄÄTÖKSET

Vuotta 2005 ovat värittäneet muun muassa keskustelut Euroopan perustuslaista ja Turkin mahdollisesta jäsenyydestä Euroopan unionissa. Tämän Eurobarometri –mielipidemittauksen perusteella voidaan vetää seuraavat johtopäätökset:

- suomalaiset suhtautuvat elämäänsä ja tulevaisuuteensa varsin positiivisesti ja yleisesti ottaen positiivisemmin, kuin Euroopan unionin jäsenmaiden kansalaiset keskimäärin.
- suomalaiset luottavat kansalliseen oikeuslaitokseen enemmän kuin minkään muun jäsenvaltion kansalaiset. Luottamus poliittisiin puolueisiin on noussut huomattavasti puolessa vuodessa, mutta on kuitenkin edelleen melko alhainen (37 % luottaa puolueisiin).
- luottamus Euroopan komissioon ja parlamenttiin on laskenut muutaman prosenttiyksikön puolen vuoden takaisesta mielipidemittauksesta.
- suomalaiset ovat hyvin kiintyneitä maahansa, joskin kiintymys Eurooppaan on lisääntynyt viime aikoina. Voisi ehkä todeta, että suomalaiset ovat omaksumassa uutta eurooppalaista identiteettiä kansallista identiteettiään unohtamatta.
- suomalaiset pitävät käsitteitä ”sosiaaliturva”, ”yritykset” ja ”julkiset palvelut” positiivisinä. Negatiivisimmin he suhtautuvat monopoleihin ja globalisaatioon.
- kaikista jäsenvaltioista kriittisimmin Euroopan unioniin suhtautuvat Suomen ohella Iso-Britannia, Itävalta ja tiettyssä määrin myös Ruotsi. Edellä luetellut maat ovat olleet neljä kriittisimmin suhtautuvaa maata jo useamman vuoden ajan. Uusien jäsenvaltioiden edustajista löytyy myös kriittisesti tiettyihin asioihin suhtautuvia.
- Euroopan unioni merkitsee suomalaisille ennen kaikkea vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa. Lähes puolet suomalaisista uskoo, että jäsenyys on ollut hyvä asia Suomelle ja puolet uskoo, että Suomi on hyötynyt jäsenyydestään Euroopan unionissa.
- Neljä viidestä suomalaisesta on kuullut perustuslaista, mutta vain kuusi prosenttia tuntee sen sisällön. Lähes puolet kansalaisista kannattaa jäsenyyttä ja uskoo saavansa täsmällistä ja oikeaa tietoa perustuslaista etenkin Suomen hallitukselta.
- kaksi kolmesta suomalaisesta on sitä mieltä, että Euroopan unionin kansainvälinen rooli on muuttunut tärkeämmäksi ja vielä useampi uskoo, että Euroopan unionin rooli terrorismin vastaisessa taistelussa on myönteinen.
- EU:n laajentumisen kannatus on laskenut jonkin verran. Lähes puolet suomalaisista on sitä mieltä, että EU:n jäseniksi ei tulisi ottaa kaikkia halukkaita hakijoita. Eniten vastustetaan Turkin, Albanian, Serbian ja Montenegron sekä Ukrainan jäsenyyttä.

Yhteenvedona voidaan todeta, että suhtautuminen Euroopan unioniin, Euroopan unionin jäsenyyden vaikutuksiin Suomessa ja Euroopan unionin harjoittamaan politiikkaan on jälleen muuttunut hieman

negatiivisempaan suuntaan verrattaessa sitä puoli vuotta aikaisempaan mielipidemittaukseen. Tähän vaikuttanee Euroopan perustuslain ympärillä käyty negatiivissävytteinen keskustelu sekä perustuslain hylkääminen kansanäänestyksissä Hollannissa ja Ranskassa.

Liite 1. Technical specifications

EB63.4 - TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 9th of May and the 14th of June 2005, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe, carried out wave 63.4 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls.

The EUROBAROMETER SPECIAL « STANDARD » + N°233 + N°234 + N°235 are part of wave 63.4 and cover the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The EUROBAROMETER 63.4 has also been conducted in the two acceding countries (Bulgaria and Romania), the two candidate countries (Croatia and Turkey) and in the north part of Cyprus. In these countries, the survey covers the national population of citizens of the respective nationalities and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in those countries and have a sufficient command of one of the respective national language(s) to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES	POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.000	10/05/2005 13/06/2005	8.598.982
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.083	18/05/2005 07/06/2005	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.051	20/05/2005 14/06/2005	4.380.063
DE	Germany	TNS Infratest	1.520	14/05/2005 06/06/2005	64.174.295
EE	Estonia	Emor	1.001	12/05/2005 07/06/2005	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	16/05/2005 06/06/2005	8.674.230
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.024	12/05/2005 07/06/2005	35.882.820
FR	France	TNS Sofres	1.012	14/05/2005 08/06/2005	44.010.619
IE	Ireland	TNS MRBI	1.006	09/05/2005 10/06/2005	3.089.775
IT	Italy	TNS Abacus	1.004	13/05/2005 11/06/2005	49.208.000
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	505	10/05/2005 07/06/2005	552.213
LV	Latvia	TNS Latvia	1.015	13/05/2005 08/06/2005	1.394.351
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.003	12/05/2005 06/06/2005	2.803.661
LU	Luxembourg	TNS ILReS	504	10/05/2005 04/06/2005	367.199
HU	Hungary	TNS Hungary	1.014	16/05/2005 02/06/2005	8.503.379
MT	Malta	MISCO	500	12/05/2005 06/06/2005	322.917
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.006	12/05/2005 07/06/2005	13.242.328
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institute	1.000	12/05/2005 07/06/2005	6.679.444
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	14/05/2005 07/06/2005	31.610.437
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.005	12/05/2005 05/06/2005	8.080.915
SI	Slovenia	RM PLUS	1.045	13/05/2005 10/06/2005	1.663.869
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.108	18/05/2005 05/06/2005	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.024	12/05/2005 12/06/2005	4.279.286
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.024	12/05/2005 02/06/2005	7.376.680
UK	United Kingdom	TNS UK	1.347	11/05/2005 12/06/2005	47.685.578
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.018	17/05/2005 31/05/2005	6.695.512
HR	Croatia	Puls	1.000	10/05/2005 03/06/2005	3.682.826
RO	Romania	TNS CSOP	1.004	23/05/2005 03/06/2005	18.145.036
TR	Turkey	TNS PIAR	1.005	12/05/2005 05/06/2005	47.583.830
NC	North part of Cyprus	KADEM	500	13/05/2005 31/05/2005	157.101
TOTAL			29.328	09/05/2005 14/06/2005	442.620.588

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

A	Työnumero
	(101-105)
	<input type="text"/>

Eb63.3 a

B	Maakoodi
	(106-107)
	<input type="text"/>

Eb63.3 b

C	Kierrostunnus
	(108-110)
	<input type="text"/>

Eb63.3 c

D	Lomakenumero
	(111-116)
	<input type="text"/>

Eb63.3 d

Kohtaa 26 ei kysytä suomessa

Kohtaa 27 ei kysytä suomessa

Kohtaa 28 ei kysytä suomessa

Kohtaa 29 ei kysytä suomessa

Kohtaa 30 ei kysytä suomessa

Q1	Mikä on kansallisuutenne? Olkaa hyvä ja kertokaa, mistä maasta (maista) olette kotoisin.
----	--

(useampi vastaus mahdollinen)

	(117-148)
Belgia	1,
Tanska	2,
Saksa	3,
Kreikka	4,
Espanja	5,
Ranska	6,
Irlanti	7,
Italia	8,
Luxemburg	9,
Alankomaat (hollanti)	10,

Portugali	11,
Yhdistynyt kuningaskunta (iso-britannia, pohjois-irlanti)	12,
Itävalta	13,
Ruotsi	14,
Suomi	15,
Kypros (eteläosa)	16,
Tsekin tasavalta	17,
Viro	18,
Unkari	19,
Latvia	20,
Liettua	21,
Malta	22,
Puola	23,
Slovakia	24,
Slovenia	25,
	26,
	27,
	28,
	29,
	30,
Joku muu maa/maat	31,
Eos	32,

Eb63.3 q1 trend modified

\$\$jos "joku muu maa/maat" tai "eos" --> haastattelu keskeytetään

Qa1 Kun tapaatte ystäviänne, sanoisitteko, että keskustellette poliittisista asioista usein, satunnaisesti vai ette koskaan?

(149)	
Usein	1
Satunnaisesti	2
Ei koskaan	3
Eos	4

Eb62.0 q2

Qa2 Kun teillä on voimakas mielipide jostakin asiasta, huomaatteko suostuttelevanne ystäviänne, sukulaisianne tai työtovereitanne omien mielipiteidenne taakse? Tapahtuuko näin...

(luettele)

(150)	
\$\$usein	1
\$\$silloin tällöin	2
\$\$harvoin	3
\$\$ei koskaan	4
Eos	5

Eb62.0 q3

Qa3 Oletteko elämäänne kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen?

(luettele)

	(151)
Erittäin tyytyväinen	1
Melko tyytyväinen	2
Ette kovin tyytyväinen	3
Ette lainkaan tyytyväinen	4
Eos	5

Eb62.0 q4

Qa4 Mitä odotatte seuraavilta 12 kuukaudelta: ovatko seuraavat 12 kuukautta paremmat, huonommat vai samanlaiset, kun ajattelette...?

	(luettele)	\$\$paremmat	\$\$huonommat	\$\$samanlaiset	Eos
--	------------	--------------	---------------	-----------------	-----

(152)	1	\$\$omaa elämääne yleensä	1	2	3	4
(153)	2	\$\$suomen taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(154)	3	\$\$oman kotitaloutenne taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(155)	4	\$\$suomen työllisyystilannetta	1	2	3	4
(156)	5	\$\$henkilökohtaista työllisyystilannettanne	1	2	3	4

Eb62.0 q5

Qa5 Jos vertaatte nykyistä elämäntilannettanne siihen, mikä se oli viisi vuotta sitten, sanoisitteko, että tilanteenne on parantunut, pysynyt jokseenkin samanlaisena vai heikentynyt?

	(157)
Parantunut	1
Pysynyt jokseenkin samana	2
Heikentynyt	3
Eos	4

Eb62.0 q6

Qa6 Odotatteko henkilökohtaisen elämäntilanteenne paranevan, pysyvän jokseenkin samana vai heikentyvän seuraavien viiden vuoden aikana?

	(158)
Paranevan	1
Pysyvän jokseenkin samana	2
Heikentyvän	3
Eos	4

Eb62.0 q7

Qa7 \$\$seuraavaksi haluaisin kysyä teiltä, kuinka paljon luotatte eräisiin yhteiskunnallisiin instituutioihin. Olkaa hyvä ja sanokaa kunkin luetteleman instituution osalta, luotatteko siihen vai ettekö luota siihen?

	(luettele)	\$\$luottaa	\$\$ei luota	Eos
--	------------	-------------	--------------	-----

(159)	1	Suomen oikeuslaitos	1	2	3
(160)	2	Puolueet	1	2	3
(161)	3	\$\$suomen hallitus	1	2	3
(162)	4	Suomen eduskunta	1	2	3
(163)	5	Euroopan unioni	1	2	3

(164)	6	Yhdistyneet kansakunnat (yk)	1	2	3
-------	---	------------------------------	---	---	---

Eb62.0 q10 trend modified

Jatketaan muutamilla euroopan unionia käsittelevillä kysymyksillä.

Qa8a Yleisesti ottaen, onko suomen jäsenyys euroopan unionissa mielestänne...

(luettele)

(165)

Hyvä asia	1
Huono asia	2
Sei hyvä eikä huono asia	3
Eos	4

Eb62.0 q11a

Qa9a Kaikki näkökohdat huomioon ottaen sanoisitteko, että suomi on hyötynyt vai ei ole hyötynyt euroopan unionin jäsenyydestä?

(166)

Hyötynyt	1
Ei ole hyötynyt	2
Eos	3

Eb62.0 q12a

Ei kysytä suomessa

Qa8b

(167)

	1
	2
	3
	4

Eb62.0 q11b

Qa9b

(168)

	1
	2
	3

Eb62.0 q12b

Kysytään kaikilta

Qa10 Antaako euroopan unioni yleisesti ottaen mielestänne hyvin positiivisen, melko positiivisen, neutraalin, melko negatiivisen vai hyvin negatiivisen vaikutelman itsestään?

(169)

Hyvin positiivisen	1
Melko positiivisen	2
Neutraalin	3
Melko negatiivisen	4
Hyvin negatiivisen	5
Eos	6

Eb62.0 q13

Qa11 Kannatatteko vai vastustatteko te henkilökohtaisesti kehitystä kohti euroopan poliittista unionia?

(170)

Kannattaa	1
Vastustaa	2
Eos	3

Eb62.0 q14

Qa12 Mitä euroopan unioni merkitsee teille henkilökohtaisesti?

(kortti qa12 versio a/b - luettele - useampi vastaus mahdollinen - luetellaan vuorotellen 1-14 tai 14-1)

(171-186)

Rauhaa	1,
Taloudellista hyvinvointia	2,
Demokratiaa	3,
Sosiaaliturvaa	4,
Vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla euroopan unionissa	5,
Kulttuurista monimuotoisuutta	6,
Painavampaa sananvaltaa maailmassa	7,
Euroa	8,
Työttömyyttä	9,
Byrokratiaa (virkavaltaisuutta)	10,
Varojen haaskausta	11,
Kulttuuri-identiteettimme menettämistä	12,
Enemmän rikollisuutta	13,
Riittämätöntä ulkorajojen valvontaa	14,
Muuta (spontaani)	15,
Eos	16,

Eb62.0 q16

Qa13 Saako euroopan unioni teidät henkilökohtaisesti tuntemaan...?

(kortti qa13 – luettele – useampi vastaus mahdollinen)

(187-194)

\$\$innostuneisuutta	1,
\$\$toivoa	2,

\$\$luottamusta	3,
\$\$välinpitämättömyyttä	4,
\$\$pelkoa, huolta	5,
\$\$epäluottamusta	6,
\$\$halua sen hylkäämiseen	7,
Eos	8,

Eb62.0 q17

Qa14a Oletteko samaa vai eri mieltä kustakin seuraavasta väittämästä?

	(luettele)	\$\$samaa mieltä	\$\$eri mieltä	Eos
(195)	1 \$tunnen oloni turvallisemmaksi koska suomi on euroopan unionin jäsen	1	2	3
(196)	2 Tunnen, että taloudellinen tilanteemme on vakaampi koska suomi on euroopan unionin jäsen	1	2	3
(197)	3 Tunnen, että olemme poliittisesti vakaampia koska suomi on euroopan unionin jäsen	1	2	3
(198)	4 Äänelläni on merkitystä euroopan unionissa	1	2	3
(199)	5 Ymmärrän euroopan unionin toimintatapoja	1	2	3
(200)	6 Suomen edut otetaan hyvin huomioon euroopan unionissa	1	2	3
(201)	7 Suomi tulee tulevaisuudessa olemaan vaikutusvaltaisempi euroopan unionissa	1	2	3
(202)	8 Suurimmilla mailla on eniten valtaa euroopan unionissa	1	2	3

Eb62.0 q18a trend modified

Ei kysytä suomessa

Qa14b

(203)	1		1	2	3
(204)	2		1	2	3
(205)	3		1	2	3
(206)	4		1	2	3
(207)	5		1	2	3
(208)	6		1	2	3
(209)	7		1	2	3
(210)	8		1	2	3

Eb62.0 q18b trend modified

Kysytään kaikilta

Qa15a Uskotteko, että euroopan unionilla on viiden vuoden päästä tärkeämpi, vähemmän tärkeä vai jokseenkin samanlainen merkitys päivittäisessä elämässänne kuin nyt?

Qa15b Entä haluaisitteko, että euroopan unionilla olisi viiden vuoden kuluessa tärkeämpi, vähemmän tärkeä vai

kutakuinkin samanlainen merkitys päivittäisessä elämässänne kuin nyt?

	(211)	(212)
(luettele)	Qa15a	Qa15b
	Odotus/arvio	Haluaisi
\$\$tärkeämpi	1	1
\$\$vähemmän tärkeä	2	2
\$\$samanlainen	3	3
Eos	4	4

Eb62.0 q20a&b

Kohtaa 10 ei kysytä suomessa.

Qa16 \$\$joillakin ihmisillä voi olla pelkoja liittyen euroopan, euroopan unionin, kehittämiseen. Seuraavassa on lista asioita, joita jotkut ihmiset sanovat pelkäävänsä. Olkaa hyvä ja kertokaa jokaisesta asiasta, pelkäättekö sitä tällä hetkellä henkilökohtaisesti vai ette?

	(luettele)	\$\$pelkää tällä hetkellä	\$\$ei pelkää tällä hetkellä	Eos
(213)	1 Pienempien jäsenmaiden vaikutusvallan menettäminen suuremmille jäsenmaille	1	2	3
(214)	2 Huumekaupan ja kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden lisääntyminen	1	2	3
(215)	3 Kielemme vähempi ja vähempi käyttäminen	1	2	3
(216)	4 Maamme tulee maksaa yhä enemmän euroopan unionille	1	2	3
(217)	5 Sosiaalietuuksien menettäminen	1	2	3
(218)	6 Kansallisen identiteettimme ja kulttuurimme menettäminen	1	2	3
(219)	7 Talouskriisi	1	2	3
(220)	8 \$\$työpaikkojen siirtyminen niihin jäsenmaihiin joissa on alemmat tuotantokustannukset	1	2	3
(221)	9 Suomalaisten maanviljelijöiden vaikeuksien lisääntyminen	1	2	3
(222)	10	1	2	3

Eb62.0 q21

Qa17 Kuinka usein suunnilleen...?

(skaalakortti qa17)

	(luettele)	Joka päivä	Useita kertoja viikossa	Kerran, kaksi viikossa	Harvemmin	Ei koskaan	Eos
(223)	1 Katsotte uutisia televisiosta?	1	2	3	4	5	6
(224)	2 Luette uutiset päivälehddestä?	1	2	3	4	5	6
(225)	3 Kuuntelette uutisia radiosta?	1	2	3	4	5	6

Eb55.1 q11

Qa18 Kuinka paljon tunnette tietävänne euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista? Olkaa hyvä ja arvioikaa tietojenne tasoa seuraavan asteikon avulla.

(skaalakortti qa18)

(226-227)

\$Sen tiedä mitään					\$Tiedän paljon				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Eos

11

Eb62.0 q22

Qa19 Kun etsitte tietoa euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista, mitä seuraavista lähteistä käytätte? Entä mitä muita?

(kortti qa19 – luettele – useampi vastaus mahdollinen)

(228-239)

Kokoukset	1,
Keskustelut sukulaisten, ystävien, työkavereiden kanssa	2,
Päivälehdet	3,
Muut sanomalehdet, aikakauslehdet	4,
Televisio	5,
Radio	6,
Internet	7,
Kirjat, esitteet, tiedotuslehtiset	8,
Muu (spontaani)	9,
Ei koskaan etsi sellaista tietoa/ei ole kiinnostunut (spontaani)	10,
Puhelin	11,
Eos	12,

Eb62.0 q23 trend modified

Qa20a \$Syleisesti ottaen, puhutaanko suomen ... Mielestänne liikaa, suunnilleen sopivasti vai liian vähän euroopan unionista?

(yksi vastaus per rivi)

	(luettele)	Liikaa	Suunnilleen sopivasti	Liian vähän	Eos
--	------------	--------	-----------------------	-------------	-----

(240)	1	Televisiossa	1	2	3	4
(241)	2	Radiossa	1	2	3	4
(242)	3	Lehdistössä	1	2	3	4

Eb62.0 q25 trend modified

Qa20b \$Sentä esittääkö suomen ... Euroopan unionin mielestänne liian myönteisesti, tasapuolisesti vai liian kielteisesti?

(yksi vastaus per rivi)

	(luettele)	Liian myönteisesti	Tasapuolisesti	Liian kielteisesti	Eos
--	------------	--------------------	----------------	--------------------	-----

(243)	1	Televisio	1	2	3	4
(244)	2	Radio	1	2	3	4
(245)	3	Lehdistö	1	2	3	4

Eb62.0 q26 trend modified

Qa21 Oletteko koskaan kuullut näistä toimielimistä....?

	(luettele)	\$\$kyllä	\$\$ei	Eos
--	------------	-----------	--------	-----

(246)	1	\$\$euroopan parlamentti	1	2	3
(247)	2	\$\$euroopan komissio	1	2	3
(248)	3	\$\$euroopan unionin neuvosto	1	2	3
(249)	4	\$\$euroopan yhteisöjen tuomioistuin	1	2	3
(250)	5	\$\$euroopan keskuspankki	1	2	3

Eb62.0 q27 trend modified

Qa22 Olkaa hyvä ja sanokaa kustakin eurooppalaisesta toimielimestä, onko sillä mielestänne tärkeä tehtävä vai ei euroopan unionissa?

	(luettele)	\$\$tärkeä	\$\$ei tärkeä	Eos
--	------------	------------	---------------	-----

(251)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(252)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(253)	3	\$\$euroopan unionin neuvosto	1	2	3
(254)	4	\$\$euroopan yhteisöjen tuomioistuin	1	2	3
(255)	5	Euroopan keskuspankki	1	2	3

Eb62.0 q28 trend modified

Qa23 \$\$kertokaa kustakin toimielimestä, katsotteko luottavanne siihen vai ette?

	(luettele)	\$\$luottaa	\$\$ei luota	Eos
--	------------	-------------	--------------	-----

(256)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(257)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(258)	3	\$\$euroopan unionin neuvosto	1	2	3
(259)	4	\$\$euroopan yhteisöjen tuomioistuin	1	2	3
(260)	5	Euroopan keskuspankki	1	2	3

Eb62.0 q29 trend modified

Qa24 Kertokaa jokaisesta seuraavasta euroopan unionia koskevasta väittämästä, pitääkö se mielestänne paikkansa vai ei?

	(luettele)	\$\$pitää	\$\$ei pidä	Eos
--	------------	-----------	-------------	-----

(261)	1	\$\$euroopan unioniin kuuluu 15 jäsenmaata	1	2	3
(262)	2	Euroopan unionin kansalaiset valitsevat euroopan parlamentin jäsenet suoralla vaalilla	1	2	3
(263)	3	Euroopan unionilla on oma hymni	1	2	3
(264)	4	Euroopan parlamentin vaalit pidettiin viimeksi kesäkuussa 2002	1	2	3

Eb62.0 q30 trend modified

Q25a-d ei kysytä suomessa

Qa25a

(265)

	1
	2
	3

Eb62.0 q31 trend modified

Qa25b

(266)

	1
	2
	3
	4
	5

Eb62.0 q32 trend modified

Q25a-d ei kysytä suomessa

Qa25c

(267)

	1
	2
	3

Q25a-d ei kysytä suomessa

Qa25d

(268)

	1
	2
	3
	4
	5

Kysytään kaikilta

Qa26 Mitkä mielestänne ovat tällä hetkellä suomessa kaksi tärkeintä kysymystä, jotka vaativat ratkaisua?

(kortti qa26 – luettele – enintään 2 vastausta)

(269-284)

Rikollisuus	1,
Julkinen liikenne	2,
Taloudellinen tilanne	3,
Hintojen nousu/inflaatio	4,
Verotus	5,
Työttömyys	6,
Terrorismi	7,
Puolustus/ulkomaan asiat	8,
Asuminen	9,
Maahanmuutto	10,
Terveystieteiden tutkimus	11,
Koulutusjärjestelmä	12,
Eläkkeet	13,
Ympäristön suojeleminen	14,
Muu (spontaani)	15,
Eos	16,

Eb62.0 q33

Qa27 Entä onko euroopan unionin rooli suomen kohdalla mielestänne myönteinen, kielteinen vai ei myönteinen eikä kielteinen seuraavissa kysymyksissä?

	(luettele)	Myönteinen rooli	Kielteinen rooli	Ei myönteinen eikä kielteinen	Eos
--	------------	------------------	------------------	-------------------------------	-----

(285)	1	Rikollisuuden vastainen taistelu	1	2	3	4
(286)	2	Julkinen liikenne	1	2	3	4
(287)	3	Taloudellinen tilanne	1	2	3	4
(288)	4	Hintojen nousu/inflaatio	1	2	3	4
(289)	5	Verotus	1	2	3	4
(290)	6	Työttömyyden vastainen taistelu	1	2	3	4
(291)	7	Terrorismin vastainen taistelu	1	2	3	4
(292)	8	Maanpuolustus ja ulkomaan asiat	1	2	3	4
(293)	9	Asuminen	1	2	3	4
(294)	10	Maahanmuutto	1	2	3	4
(295)	11	Terveystieteiden tutkimus	1	2	3	4
(296)	12	Koulutusjärjestelmä	1	2	3	4
(297)	13	Eläkkeet	1	2	3	4
(298)	14	Ympäristönsuojelu	1	2	3	4

Eb62.0 q34 trend modified

Qa28 Mikä on teidän mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Kertokaa jokaisesta ehdotuksesta, oletteko sen puolesta vai sitä vastaan.

	(luettele - rotatoidaan)	\$\$puolesta	\$\$vastaan	Eos
(299)	1 Euroopan rahaliitto ja yksi valuutta, euro	1	2	3
(300)	2 Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen ulkopoliittika suhteessa muihin maihin	1	2	3
(301)	3 Euroopan unionin jäsenmaiden yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka	1	2	3
(302)	4 Euroopan unionin lisälaajentuminen ottamalla tulevana vuosina mukaan muita maita	1	2	3
(303)	5 Perustuslaki euroopan unionille	1	2	3
(304)	6 Eurooppaa kehitetään yhden valtioryhmän piirissä nopeammin kuin muissa valtioissa	1	2	3
(305)	7 Lapsille opetetaan koulussa, miten euroopan unionin toimielimet toimivat	1	2	3

Eb62.0 q36 trend modified

Qa29 \$\$luettelen teille seuraavaksi joukon toimenpiteitä. Kertokaa, mitkä kolme toimenpidettä euroopan unionin tulisi mielestänne toteuttaa ensisijaisimpina tehtävinään?

(kortti qa29 - luettele - enintään 3 vastausta)

	(306-323)
\$\$ottaa uusia jäseniä	1,
Tulla lähemmäksi kansalaisia esimerkiksi tiedottamalla enemmän euroopan unionista, sen toimintatavoista ja instituutioista	2,
Onnistuminen yhteisen valuutan, euron, käyttöönottamisessa	3,
Taistelu köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vastaan	4,
Ympäristön suojelu	5,
Elintarvikkeiden laadun takaaminen	6,
Kuluttajien suojelu ja muiden tuotteiden laadun takaaminen	7,
Taistelu työttömyyttä vastaan	8,
Euroopan unionin toimielinten ja niiden työtapojen uudistaminen	9,
Taistelu järjestäytynyttä rikollisuutta ja huumeita vastaan	10,
Euroopan unionin poliittisen ja diplomaattisen merkityksen puolustaminen ympäri maailmaa	11,
Rauhan ja turvallisuuden ylläpitäminen euroopassa	12,
Yksilön oikeuksien ja demokratian periaatteiden takaaminen euroopassa	13,
Kamppailu terrorismia vastaan	14,
Kamppailu laitonta maahanmuuttoa vastaan	15,
Muu (spontaani)	16,
Ei mikään näistä (spontaani)	17,
Eos	18,

Eb62.0 q37

Qa30 Kumman seuraavan väittämän kohdalla olette enemmän samaa mieltä?

(luettele - vain yksi vastaus)

	(324)
Euroopan unionilla pitäisi olla suuremmat taloudelliset resurssit, kun otetaan huomioon sen poliittiset tavoitteet	1
Euroopan unionin poliittiset tavoitteet eivät oikeuta kasvattamaan sen budjettia	2

Eos

3

Eb63.4 new

Qa31 Mihin seuraavista uskotte suurimman osan euroopan unionin budjetista käytettävän?

(kortti qa31 – luettele – vain yksi vastaus)

(325)

Työllisyys- ja sosiaaliasiat	1
Maatalous	2
Tieteellinen tutkimus	3
Alueellinen tuki	4
Ulkopolitiikka ja tuki euroopan unionin ulkopuolisille maille	5
Hallinto- ja henkilöstökulut, rakennukset	6
Muuhun (spontaani)	7
Eos	8

Eb62.0 q38

Qa32 Euroopan unionilla on jo yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä eurooppalainen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka. Nyt keskustellaan siitä, kuinka paljon pidemmälle näitä tulisi kehittää. Oletteko samaa mieltä vai eri mieltä jokaisesta seuraavasta väittämästä?

	(luettele - rotatoidaan)	\$\$samaa mieltä	\$\$eri mieltä	Eos
--	--------------------------	------------------	----------------	-----

(326)	1	Euroopan unionilla pitäisi olla nopean vastaiskun joukot, jotka voitaisiin kiireesti lähettää ongelma-alueille kansainvälisen kriisin ilmetessä	1	2	3
(327)	2	Kansainvälisen kriisin ilmetessä euroopan unionin jäsenvaltioiden pitäisi sopia yhteisestä kannastaan	1	2	3
(328)	3	Euroopan unionilla pitäisi olla oma ulkoministeri, joka voisi tiedottaa euroopan unionin yhteisestä kannasta	1	2	3
(329)	4	Euroopan unionilla tulisi olla oma paikka yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvostossa	1	2	3
(330)	5	Euroopan unionin ulkopoliittikan pitäisi olla riippumatonta yhdysvaltojen ulkopoliitikasta	1	2	3
(331)	6	Euroopan unionin tulisi ponnistella taatakseen ihmisoikeudet kaikkialla maailmassa, vaikka se olisi joidenkin valtioiden toiveita vastaan	1	2	3
(332)	7	Euroopan unionilla pitäisi olla yhteinen maahanmuuttopolitiikka euroopan unionin ulkopuolelta tulevia ihmisiä kohtaan	1	2	3
(333)	8	Euroopan unionilla tulisi olla yhteinen turvapaikkapolitiikka turvapaikan hakijoita kohtaan	1	2	3

Eb62.0 q39 trend modified

Qa33a Voisiko mielestänne sanoa, että yhdysvalloilla on myönteinen rooli, kielteinen rooli vai ei myönteinen eikä kielteinen rooli seuraavissa asioissa?

	(luettele)	\$\$myönteinen	\$\$kielteinen	\$\$ei myönteinen eikä kielteinen	Eos
--	------------	----------------	----------------	-----------------------------------	-----

(334)	1	\$\$maailman rauha	1	2	3	4
-------	---	--------------------	---	---	---	---

(335)	2	\$\$terrorismin vastainen kamppailu	1	2	3	4
(336)	3	\$\$maailman talouden kasvu	1	2	3	4
(337)	4	\$\$köyhyyden vastainen kamppailu maailmassa	1	2	3	4
(338)	5	\$\$ympäristön suojelu	1	2	3	4

Eb62.0 q41

Qa33b Entä voisiko mielestänne sanoa, että euroopan unionilla on myönteinen rooli, kielteinen rooli vai ei myönteinen eikä kielteinen rooli seuraavissa asioissa?

	(luettele)	\$\$myönteinen	\$\$kielteinen	\$\$ei myönteinen eikä kielteinen	Eos
--	------------	----------------	----------------	-----------------------------------	-----

(339)	1	\$\$maailman rauha	1	2	3	4
(340)	2	\$\$terrorismin vastainen kamppailu	1	2	3	4
(341)	3	\$\$maailman talouden kasvu	1	2	3	4
(342)	4	\$\$köyhyyden vastainen kamppailu maailmassa	1	2	3	4
(343)	5	\$\$ympäristön suojelu	1	2	3	4

Eb62.0 q42

Qa33c Verrattuna viiden vuoden takaiseen tilanteeseen, sanoisitteko että kaiken kaikkiaan euroopan unionin kansainvälinen rooli on tullut...?

(luettele - vain yksi vastaus)

	(344)
Tärkeämmäksi	1
Vähemmän tärkeäksi	2
Ei ole muuttunut	3
Eos	4

Eb63.4 new

Qa34a Oletteko kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen demokratian toimivuuteen suomessa?

Qa34b Entä kuinka tyytyväinen olette demokratian toimivuuteen euroopan unionissa?

\$(skaalakortti qa34)

	(345)	(346)
(luettele)	Qa34a	Qa34b
	\$\$suomessa	\$\$euroopan unionissa
\$\$erittäin tyytyväinen	1	1
\$\$melko tyytyväinen	2	2
\$\$ei kovin tyytyväinen	3	3
\$\$ei lainkaan tyytyväinen	4	4
Eos	5	5

Eb62.0 q44a&b

Qa35 Ihmiset saattavat tuntea eri asteista kiintymystä kotikaupunkiinsa tai -kuntaansa, 'kotiseutuunsa', kotimaahansa tai eurooppaan. Kertokaa kuinka kiintynyt olette....?

(skaalakortti qa35)

	(luettele)	\$\$erittäin kiintynyt	\$\$melko kiintynyt	\$\$ei kovin kiintynyt	\$\$ei lainkaan kiintynyt	Eos
(347)	1	1	2	3	4	5
(348)	2	1	2	3	4	5
(349)	3	1	2	3	4	5
(350)	4	1	2	3	4	5

Eb62.0 q47

Qa36 Kertoisitteko kunkin seuraavan asian kohdalla, tuoko se mieleenne jotain erittäin myönteistä, melko myönteistä, melko kielteistä vai erittäin kielteistä?

(skaalakortti qa36 - luettele) rotatoidaan

		Erittäin myönteinen	Melko myönteinen	Melko kielteinen	Erittäin kielteinen	Eos
(351)	1	1	2	3	4	5
(352)	2	1	2	3	4	5
(353)	3	1	2	3	4	5
(354)	4	1	2	3	4	5
(355)	5	1	2	3	4	5
(356)	6	1	2	3	4	5
(357)	7	1	2	3	4	5
(358)	8	1	2	3	4	5
(359)	9	1	2	3	4	5
(360)	10	1	2	3	4	5

Eb63.4 new

Siirrytään nyt toiseen aiheeseen.

Qb1 Mikä näistä kolmesta euroopan unionin lähitulevaisuutta kuvaavasta vaihtoehdosta olisi teille mieluisin?

(kortti qb1 - luettele - vain yksi vastaus)

(361)

Euroopan unionin tulisi laajentua siten, että kaikki halukkaat jäsenedokkaat pääsevät jäseniksi	1
Euroopan unionin tulisi laajentua siten, että vain jotkut jäsenedokkaista pääsevät jäseniksi	2
Euroopan unionin ei tulisi laajentua	3
Ei mikään näistä (spontaani)	4
Eos	5

Eb59.1 q46

Qb2 Sanokaa seuraavien maiden kohdalla, olisitteko puolesta vai vastaan sitä, että maa liittyisi tulevaisuudessa euroopan unioniin?

Rotatoidaan

	(luettele)	Puolesta	Vastaan	Eos
(362)	1 Sveitsi	1	2	3
(363)	2 Norja	1	2	3
(364)	3 Bosnia ja hertsegovina	1	2	3
(365)	4 Kroatia	1	2	3
(366)	5 Entinen jugoslavian tasavalta makedonia (fyrom)	1	2	3
(367)	6 Serbia ja montenegro	1	2	3
(368)	7 Islanti	1	2	3
(369)	8 Albania	1	2	3
(370)	9 Bulgaria	1	2	3
(371)	10 Romania	1	2	3
(372)	11 Ukraina	1	2	3
(373)	12 Turkki	1	2	3

Eb58.1 q41&q42 trend modified

Qb3 Kertokaa kunkin seuraavan kohdalla, oletteko täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, melko eri mieltä vai täysin eri mieltä?

(skaalakortti qb3)

		Täysin samaa mieltä	Melko samaa mieltä	Melko eri mieltä	Täysin eri mieltä	Eos
(374)	1 Turkki kuuluu maantieteellisesti katsottuna osittain eurooppaan	1	2	3	4	5
(375)	2 Turkki kuuluu historiallisesti katsottuna osittain eurooppaan	1	2	3	4	5
(376)	3 Turkin liittyminen euroopan unioniin vahvistaisi turvallisuutta tällä alueella	1	2	3	4	5
(377)	4 Turkin liittyminen euroopan unioniin edistäisi eurooppalaisten ja muslimiarvojen molemminpuolista ymmärtämistä	1	2	3	4	5
(378)	5 Kulttuuriset erot turkin ja euroopan unionin jäsenmaiden välillä ovat liian merkittäviä, jotta turkki saisi liittyä euroopan unioniin	1	2	3	4	5
(379)	6 Turkin liittyminen edistäisi euroopan ikääntyvän väestön nuorentamista	1	2	3	4	5
(380)	7 Turkin liittymisessä voisi olla riskinä, että se lisäisi maahanmuuttoa euroopan unionin kehittyneempiin maihin.	1	2	3	4	5
(381)	8 Jotta turkki voisi liittyä euroopan unioniin noin kymmenen vuoden kuluttua, sen täytyy kunnioittaa järjestelmällisesti ihmisoikeuksia	1	2	3	4	5
(382)	9 Jotta turkki voisi liittyä euroopan unioniin noin kymmenen vuoden kuluttua, sen täytyy parantaa merkittävästi taloutensa tilaa	1	2	3	4	5

Eb63.4 new

Siirrytään seuraavaan aiheeseen.

Qc1 \$\$oletteko te henkilökohtaisesti kuullut euroopan perustuslaista?

(luettele - vain yksi vastaus)

(383)

Kyllä ja yleisesti ottaen tunnette sen sisällön	1
Kyllä mutta tiedätte hyvin vähän sen sisällöstä	2
Ette ole kuullut	3

Eb62.1 qa1 trend slightly modified

Qc2 \$\$perustuen siihen, mitä saatatte tietää euroopan perustuslaista, kannatatteko vaiko vastustatteko sitä?

(luettele - vain yksi vastaus)

(384)

Kannatatte täysin	1
Kannatatte jonkin verran	2
\$\$vastustatte jonkin verran	3
\$\$vastustatte täysin	4
Eos	5

Eb62.1 qa2 trend slightly modified

\$\$jos "puolesta", vastaus 1 tai 2 kysymyksessä qc2

Qc3 \$\$mistä kaikista eri syistä johtuen kannatatte euroopan perustuslakia?

(älä luettele - koodaa kaikki spontaanit vastaukset)

(385-398)

Välttämätön euroopan (unionin) kehittämisen jatkamiseksi	1,
Välttämätön euroopan unionin uusien jäsenmaiden yhdentymisen onnistumiseksi	2,
Välttämätön eurooppalaisten toimielinten sujuvalle toiminnalle	3,
Ensiaskeleet kohti sosiaalista eurooppaa / sosiaalisen euroopan symboli	4,
Vahvistaa eurooppalaisen identiteetin tunnetta	5,
Luo todellisen euroopan kansalaisuuden	6,
Ensiaskeleet kohti euroopan poliittista yhdentymistä / euroopan poliittisen yhdentymisen symboli	7,
Vahvistaa euroopan unionia suhteessa yhdysvaltoihin	8,
On aina ollut euroopan (unionin) kehittämisen kannalla	9,
Vahvistaa demokratiaa euroopassa / kansalaisten kuuleminen	10,
Vastaja tukee kansallista hallitusta/tiettyjä poliittisia puolueita	11,
\$\$ei näe mitään kielteistä tässä perustuslaissa / perustuslaissa ei ole mitään vikaa	12,
Muu (spontaani)	13,
Eos	14,

Eb62.1 qa3 trend slightly modified

\$\$jos "vastaan", vastaus 3 tai 4 kysymyksessä qc2.

Qc4 \$\$mistä kaikista eri syistä johtuen vastustatte euroopan perustuslakia?

(älä luettele - koodaa kaikki spontaanit vastaukset)

(399-414)

\$\$perustuslaissa mennään liian pitkälle/edetään liian nopeasti	1,
Kansallisen itsemääräämisoikeuden menettäminen	2,
\$\$perustuslaissa ei mennä tarpeeksi pitkälle	3,
\$\$kansantaloudellisesti ajatellen perustuslaki on liian liberaali	4,
Ei tarpeeksi sosiaalista eurooppaa	5,
Liian teknokraattinen/lainopillinen/liikaa sääntelyä	6,
Tiedon puute	7,
Liian monimutkainen	8,
Vastaaja ei halua turkkia euroopan unioniin / lisälaajentumisen vastustaminen	9,
Ei riittävän demokraattinen	10,
Vastaaja vastustaa kansallista hallitusta/tiettyjä poliittisia puolueita	11,
Vastustaa eurooppaa/euroopan (unionin) kehittämistä/euroopan yhdentymistä	12,
\$\$ei näe mitään myönteistä tässä perustuslaissa / perustuslaissa ei ole mitään hyvää	13,
Ei mainintaa euroopan kristillisistä juurista	14,
Muu (spontaani)	15,
Eos	16,

Eb62.1 qa4 trend modified

Kysytään kaikilta

Qc5 \$\$kertokaa kunkin seuraavan väittämän kohdalla, onko se mielestänne totta vai ei. Euroopan perustuslaissa esitetään, että...

	(luettele)	\$\$totta	\$\$ei totta	Eos
(415)	1 \$Seuroopan unionin ulkoasianministerin virka perustetaan	1	2	3
	2 \$Smiljoona euroopan unionin kansalaista voi pyytää eurooppalain säätämistä	1	2	3
(416)	3 \$Seuroopan unionin kansalaiset valitsevat eurooppa-neuvoston puheenjohtajan suoralla vaalilla	1	2	3
(417)	4 \$Luodaan suora eu-vero	1	2	3
(418)	5 \$Jäsenmaakohtainen kansalaisuus tulee poistumaan	1	2	3
(419)	6 \$Jäsenmaa voi halutessaan erota euroopan unionista	1	2	3
(420)				

Eb62.1 qa5 trend slightly modified

Qc6 \$\$keneen luotatte eniten siinä, että saatte täsmällistä ja oikeaa tietoa euroopan perustuslaista?

(kortti qc6 - luettele - vain yksi vastaus)

(421-422)

Euroopan komissio	1
Euroopan parlamentti	2

Suomen hallitus	3
Suomalaiset poliittiset puolueet	4
Kunnanvaltuutetut	5
Suomalaiset uskonnolliset/kirkolliset organisaatiot	6
Toimittajat	7
Ammattiliitot	8
Kuluttajajärjestöt	9
Sukulaisenne, ystävänne	10
Muu (spontaani)	11
Eos	12

Eb62.1 qa6 trend slightly modified

Ei kysytä suomessa

Qc7

(423-424)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

11

Eb62.1 qa8 trend slightly modified

Kysytään kaikilta

Qc8 Sanokaa kunkin seuraavan kohdalla, oletteko täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, melko eri mieltä vai täysin eri mieltä: jos kaikki jäsenmaat hyväksyvät euroopan perustuslakia koskevan sopimuksen, euroopan unionin toiminnasta tulee...

(yksi vastaus per rivi)

	(luettele)	Täysin samaa mieltä	Melko samaa mieltä	Melko eri mieltä	Täysin eri mieltä	Eos
--	------------	---------------------	--------------------	------------------	-------------------	-----

(425)	1	Demokraattisempaa	1	2	3	4	5
(426)	2	Tehokkaampaa	1	2	3	4	5
(427)	3	Läpinäkyvämpää	1	2	3	4	5

Eb63.4 new

Qc9 Sanokaa kunkin seuraavan kohdalla, oletteko täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, melko eri mieltä vai täysin eri mieltä: jos kaikki jäsenmaat hyväksyvät euroopan perustuslakia koskevan sopimuksen, euroopan unionista tulee...

(yksi vastaus per rivi)

	(luettele)	Täysin samaa mieltä	Melko samaa mieltä	Melko eri mieltä	Täysin eri mieltä	Eos
--	------------	---------------------	--------------------	------------------	-------------------	-----

(428)	1	Vahvempi maailmassa	1	2	3	4	5
-------	---	---------------------	---	---	---	---	---

(429)	2	Taloudellisesti kilpailukykyisempi	1	2	3	4	5
(430)	3	Sosiaalisemmin suuntautunut	1	2	3	4	5

Eb63.4 new

Siirrytään toiseen aiheeseen.

Qd1 Millaiseksi arvioisitte tämänhetkisen tilanteen kunkin seuraavan asian kohdalla?

(skaalakortti qd1)

		(luettele)	\$Serittäin hyvä	\$\$melko hyvä	\$\$melko huono	\$Serittäin huono	Eos
(431)	1	Suomen taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(432)	2	Euroopan taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(433)	3	Työllisyystilanne suomessa	1	2	3	4	5
(434)	4	Ympäristön tila suomessa	1	2	3	4	5
(435)	5	Sosiaaliturvan tila suomessa	1	2	3	4	5
(436)	6	Oma elämänlaatunne	1	2	3	4	5
(437)	7	Oma taloudellinen tilanteenne	1	2	3	4	5

Eb62.1 qb1

Qd2 Kertokaa kunkin seuraavan asian kohdalla, onko suomen tilanne mielestänne parempi vai huonompi kuin eu-maiden tilanne keskimäärin?

(skaalakortti qd2-4)

		(luettele)	\$\$paljon parempi	\$\$jonkin verran parempi	\$\$jonkin verran huonompi	\$\$ehdottomasti huonompi	\$\$samalainen (spontaaninen)	Eos
(438)	1	Suomen taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5	6
(439)	2	Työllisyystilanne suomessa	1	2	3	4	5	6
(440)	3	Ympäristön tila suomessa	1	2	3	4	5	6
(441)	4	Sosiaaliturva suomessa	1	2	3	4	5	6
(442)	5	Koulutusjärjestelmä	1	2	3	4	5	6
(443)	6	Elämänlaatu suomessa	1	2	3	4	5	6

Eb62.1 qb2 trend modified

Qd3 Sanokaa kunkin seuraavan asian kohdalla, tuleeko tilanne mielestänne olemaan viiden vuoden kuluttua nykyistä parempi vai huonompi?

(skaalakortti qd2-4)

	(luettele)	\$\$paljon parempi	\$\$jonkin verran parempi	\$\$jonkin verran huono	\$\$ehdottomasti huonompi	\$\$samalainen (spontaaninen)	Eos
--	------------	--------------------	---------------------------	-------------------------	---------------------------	-------------------------------	-----

			pi	mpi			
--	--	--	----	-----	--	--	--

(444)	1	Suomen taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5	6
(445)	2	Euroopan taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5	6
(446)	3	Työllisyystilanne suomessa	1	2	3	4	5	6
(447)	4	Ympäristön tila suomessa	1	2	3	4	5	6
(448)	5	Sosiaaliturva suomessa	1	2	3	4	5	6
(449)	6	Oma elämänlaatunne	1	2	3	4	5	6

Eb62.1 qb3

Qd4 Sanoisitteko, että yleisesti ottaen elämänlaadun taso on euroopassa tällä hetkellä parempi vai huonompi kuin...

(skaalakortti qd2-4)

	(luettele)	\$\$palj on parem pi	\$\$jon kin verran parem pi	\$\$jon kin verran huono mpi	\$\$ehdott omasti huonom pi	\$\$sama nlainen (spontaa ni)	Eos
--	------------	-------------------------------	---	--	--------------------------------------	--	-----

(450)	1	\$\$yhdyssvalloissa	1	2	3	4	5	6
(451)	2	\$\$japanissa	1	2	3	4	5	6
(452)	3	\$\$kiinassa	1	2	3	4	5	6
(453)	4	\$\$intiassa	1	2	3	4	5	6

Eb62.1 qb4

Qd5a Entä sanoisitteko, että euroopan talous toimii paremmin, huonommin vai yhtä hyvin kuin seuraavien maiden talous?

(skaalakortti qd5a)

	(luettele)	\$\$toimii paremmin	\$\$toimii huonommin	\$\$toimii yhtä hyvin	Eos
--	------------	------------------------	-------------------------	--------------------------	-----

(454)	1	\$\$yhdyssvaltojen talous	1	2	3	4
(455)	2	\$\$japanin talous	1	2	3	4
(456)	3	\$\$kiinan talous	1	2	3	4
(457)	4	\$\$intian talous	1	2	3	4

Eb62.1 qb5

Qd5b Sanokaa kunkin seuraavan asian kohdalla, onko euroopan unioni mielestänne edellä, jäljessä vai samalla tasolla kuin yhdysvallat.

(skaalakortti qd5b - yksi vastaus per rivi)

	(luettele)	Edellä	Jäljessä	Samalla tasolla	Eos
--	------------	--------	----------	-----------------	-----

(458)	1	Tieteellinen tutkimus	1	2	3	4
(459)	2	Lääketieteellinen tutkimus	1	2	3	4
(460)	3	Ympäristönsuojelu	1	2	3	4
(461)	4	Innovatiivinen teknologia	1	2	3	4
(462)	5	Terveystieteiden tutkimus	1	2	3	4
(463)	6	Koulutus	1	2	3	4
(464)	7	Kamppailu yhteiskunnallista eriarvoisuutta vastaan	1	2	3	4
(465)	8	Kamppailu työttömyyttä vastaan	1	2	3	4
(466)	9	Kamppailu syrjintää vastaan	1	2	3	4
(467)	10	Yritysten perustaminen	1	2	3	4

Eb63.4 new

Qd6 \$\$kaupan maailmanlaajuistumisesta eli globalisaatiosta aiheutuu monia seurauksia. Kun kuulette sanan "globalisaatio", mikä teille tulee ensimmäisenä mieleen?

(luettele - vain yksi vastaus)

	(468)
Uusille markkinoille pääsyn tuomat mahdollisuudet suomalaisille yrityksille	1
Ulkomaiset sijoitukset suomessa	2
Joidenkin yritysten siirtyminen maihin joissa työvoima on halvempaa	3
Suomalaisyritysten kiristynyt kilpailutilanne	4
Muu (spontaani)	5
Eos	6

Eb62.1 qb10

Qd7 Kumpi seuraavista näkökulmista on lähempänä omaa mielipidettänne? Yleisesti ottaen yrityksillä, jotka siirtävät toimintansa muualle,...

(luettele - vain yksi vastaus)

	(469)
Ei ole mitään muuta vaihtoehtoa, mikäli ne haluavat välttyä toiminnan lopettamiselta	1
On tavoitteena vain kasvattaa liikevoittoa	2
Eos	3

Eb63.4 new

Qd8 \$\$mitkä seuraavista tavoista asettaisitte etusijalle parannettaessa euroopan talouden suorituskykyä?

\$(luettele - enintään 3 vastausta)

	(470-477)
Lakisääteisen työajan pidentäminen	1,
Koulutuksen ja ammattiopetuksen parantaminen	2,
Tutkimukseen ja innovaatioihin sijoittaminen	3,
Yritysten perustamisen helpottaminen	4,
Energiankäytön tehostaminen	5,
Investoinnit liikenneväyliin (moottoriteihin, rautateihin, jne.)	6,
Muu (spontaani)	7,
Eos	8,

Eb62.1 qb11 trend slightly modified

Qd9 Mitä mieltä olette - voiko euroopan unionista tulla maailman suurin talousmahti seuraavien viiden vuoden aikana?

(luettele - vain yksi vastaus)

(478)

Kyllä, varmasti	1
Kyllä, luultavasti	2
Ei, luultavasti ei	3
Ei, varmasti ei	4
Eos	5

Eb62.1 qb13

Siirrytään toiseen aiheeseen.

Qe1 Yleisesti ottaen, missä määrin innovatiiviset eli uudet tai parannetut tuotteet tai palvelut houkuttelevat teitä?

(luettele - vain yksi vastaus)

(479)

Houkuttelevat erittäin paljon	1
Houkuttelevat melko paljon	2
Eivät houkuttele kovinkaan paljoa	3
Eivät houkuttele lainkaan	4
Eos	5

Eb63.4 new

Qe2 Verrattuna ystäviinne ja perheeseen, sanoisitteko että olette yleensä...?

(luettele - vain yksi vastaus)

(480)

Taipuvaisempi ostamaan innovatiivisia tuotteita tai palveluja	1
Vähemmän taipuvainen ostamaan innovatiivisia tuotteita tai palveluja	2
Yhtä taipuvainen ostamaan innovatiivisia tuotteita tai palveluja kuin hekin (spontaani)	3
Eos	4

Eb63.4 new

Qe3 Mitä "innovaatio" merkitsee teille? Tarkoittaako se uusien tuotteiden tai palvelujen luomista vai olemassaolevien tuotteiden tai palvelujen parantamista?

(luettele - vain yksi vastaus)

(481)

Uusien tuotteiden tai palvelujen luominen	1
---	---

Olemassaolevien tuotteiden tai palvelujen parantaminen	2
Eos	3

Eb63.4 new

Qe4 Kun innovatiivinen tuote tai palvelu tulee markkinoille ja voi korvata tuotteen tai palvelun, johon jo luotatte ja jota ostatte säännöllisesti, ...?

(luettele - vain yksi vastaus)

(482)

Jatkatteko mieluummin tuotteen tai palvelun ostamista, johon jo luotatte, ettekä kokeile innovatiivista vaihtoehtoa?	1
Vai kokeiletteko nopeasti innovatiivista tuotetta tai palvelua ainakin kerran?	2
Eos	3

Eb63.4 new

Qe5 Olisitteko valmis korvaamaan jo käyttämänne tuotteen tai palvelun innovatiivisella vaihtoehdolla, ...?

(luettele - vain yksi vastaus)

(483)

Vaikka se olisi huomattavasti kalliimpi	1
Vain jos se olisi hiukan kalliimpi	2
Vain jos se maksaisi saman verran	3
Ei koskaan ostaisi innovatiivista tuotetta tai palvelua (spontaani)	4
Eos	5

Eb63.4 new

Qe6 Minkä seuraavien väittämien kanssa olette samaa mieltä?

(luettele - useampi vastaus mahdollinen) rotatoidaan

(484-493)

Innovatiiviset tuotteet tai palvelut ovat yleensä vempaimia	1,
Innovatiiviset tuotteet tai palvelut ovat muotiasioita	2,
Innovatiiviset tuotteet tai palvelut usein yksinkertaistavat jokapäiväistä elämää	3,
Innovatiivisia tuotteita tai palveluja myyvä yritys parantaa kaikkien tuotteidensa tai palvelujensa mielikuvaa	4,
Yritys, joka ei kehitä tai luo uutta, ei selviä	5,
Innovatiivisen tuotteen tai palvelun ostaminen on vaarallista kuluttajalle	6,
Innovatiivisten tuotteiden tai palvelujen etuja liioitellaan usein	7,
Innovointi on välttämätöntä taloudellisen kasvun edistämiseksi	8,
Ei mikään näistä (spontaani)	9,
Eos	10,

Eb63.4 new

Ei kysytä suomessa

Qf1

(494)

1
2
3
4

Taustatiedot

Kysytään kaikilta

D1

\$\$politiikan yhteydessä ihmiset puhuvat 'vasemmistosta' ja 'oikeistosta'. Miten sijoittaisitte omat poliittiset näkemyksenne tälle asteikolle?

(kortti d1 - älä pumpppaa; jos haastateltava epäröi, yritä uudelleen)

(495-
496)

\$\$vasemmisto					\$\$oikeisto				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

\$\$kieltäytyi (spontaani)

11

Eos

12

Eb63.3 d1

Ei kysymyksiä d2-d6

D7

Oletteko te...?

(kortti d7 - luettele - vain yksi vastaus)

(497-
498)

Naimisissa
Avioitunut uudelleen
Naimaton, asun avoliitossa
Naimaton, en ole koskaan ollut avoliitossa
Naimaton, ollut aiemmin avoliitossa, mutta nyt yksin
Eronnut
Asumuserossa
\$\$leski
Muu (spontaani)
Kieltäytyi (spontaani)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Eb63.3 d7

D8 Minkä ikäisenä lopetit täysipäiväisen opiskelun?

\$(jos opiskelee edelleen, merkitse 00 - jos ei ole koskaan opiskellut täysipäiväisesti, merkitse 98 - jos eos, merkitse 99)

(499-

500)

--	--

Eb63.3 d8

Ei kysymystä d9

D10 Vastaajan sukupuoli

(501)

Mies

1

Nainen

2

Eb63.3 d10

D11 Minkä ikäinen olette?

(502-

503)

--	--

Eb63.3 d11

\$(ei kysymyksiä d12-d14

\$(d15b kysytään ainoastaan mikäli ei tee ansiotyötä (vastaukset 1-4 kysymyksessä d15a)

D15a Mikä on tämän hetkinen ammattinne?

D15b Oletteko joskus tehnyt ansiotyötä? Mikä oli viimeisin ammattinne?

(504-
505)

(506-
507)

	D15a	D15b
	Tämän hetkinen ammatti	Viimeisin ammatti
Ei mukana työelämässä		
Vastuussa tavallisista ostoksista ja kodista huolehtimisesta, tai ilman mitään ammattia tällä hetkellä, ei työssä	1	1
\$(opiskelija	2	2
Työtön tai tilapäisesti työelämän ulkopuolella	3	3
Eläkkeellä tai työkyvytön sairauden vuoksi	4	4
Itse itsensä työllistävät		
Maanviljelijä	5	5
Kalastaja	6	6
Ammatinharjoittaja (lakimies, yksityisvastaanottoa pitävä lääkäri, kirjanpitäjä, arkkitehti)	7	7
Kauppia, käsityöläinen, muu itsensä työllistävä henkilö	8	8
Yrityksen tai liikkeen omistaja (ainut tai osaomistaja)	9	9
Työssä käyvä		

Toisen palveluksessa/virassa oleva ammatinharjoittaja (lääkäri, lakimies, kirjanpitäjä, arkkitehti)	10	10
Johtaja, ylin johto (toimitusjohtaja, pääjohtaja, muu johtaja)	11	11
Keskijohto, muu johto (osastopäällikkö, opettaja, teknikko)	12	12
Työntekijä, lähinnä toimistotyössä	13	13
Matkustava työntekijä/toimihenkilö (myyntiedustaja, autonkuljettaja)	14	14
Palvelutyöntekijä/toimihenkilö (sairaala, ravintola, poliisi, palomies)	15	15
Työnjohtaja	16	16
Ammattitaitoinen ruumiillisen työn tekijä	17	17
Muu (ammattitaidoton) ruumiillisen työn tekijä, palvelija	18	18
Ei ole koskaan tehnyt palkkatyötä	19	19

Eb63.3 d15a d15b

Ei kysymyksiä d16-d24

D25 Sanoisitteko, että te asutte...?

(luettele)

(508)

Maaseutualueella tai kylässä	1
Pienessä tai keskisuurella kaupungissa	2
Suurella kaupungissa	3
Eos	4

Eb63.3 d25

Ei kysymyksiä d26-d39

D40a Kuinka monta 15-vuotiasta tai vanhempaa henkilöä asuu taloudessanne, te itse mukaan lukien?

Int.: read out - write down)

(509-510)

--	--

Eb63.3 d40a

D40b Kuinka monta alle 10-vuotiasta lasta asuu taloudessanne?

Int.: read out - write down)

(511-512)

--	--

Eb63.3 d40b

D40c Kuinka monta 10-14 -vuotiasta lasta asuu taloudessanne?

Int.: read out - write down)

(513-
514)

--	--

Eb63.3 d40c

D41 \$Soletteko te itse syntyneet...

(kortti d41 - luettele - vain yksi vastaus)

(515)

\$\$suomessa	1
\$\$muussa euroopan unionin jäsenmaassa	2
\$\$euroopassa, mutta ei euroopan unionin jäsenmaassa	3
\$\$aasiassa, afrikassa tai latinalaisessa amerikkassa	4
\$\$pohjois-amerikkassa, japanissa tai oseaniassa	5
Kieltäytyi (spontaani)	6

Eb63.3 d41

D42 Entä mikä seuraavista vaihtoehtoista vastaa tilannettanne?

(kortti d42 - luettele - vain yksi vastaus)

(516)

Äitinne ja isänne ovat syntyneet suomessa	1
Toinen vanhempanne on syntynyt suomessa ja toinen muussa euroopan unionin jäsenmaassa	2
Äitinne ja isänne ovat syntyneet muussa euroopan unionin jäsenmaassa	3
Muu tilanne (spontaani)	4
Eos / kieltäytyi (spontaani)	5

Eb63.3 d42

D43a Onko taloudessanne kiinteä puhelinliittymä?

D43b Onko teillä itsellänne matkapuhelin?

(517)

(518)

	D43a	D43b
	Lankapuhelin	\$\$matkapuhelin
Kyllä	1	1
Ei	2	2

Eb63.3 d43a&b trend modified

D44 Kertokaa, mikä seuraavalla kortilla olevista katsotte itse olevanne?

(kortti d44 - älä luettele - koodaa vastaus - vain yksi vastaus)

(519-
520)

Roomalaiskatolinen	1
Ortodoksi	2
Protestantti (ml. Luterilainen)	3

Muu kristitty	4
Juutalainen	5
Muslimi	6
Sikhi	7
Buddhalainen	8
Hindu	9
Ateisti	10
Ei vakaumusta / agnostikko	11
Muu (spontaani)	12
Eos	13

Eb63.1 d44 trend

D45 Kun häitä tai hautajaisia ei lasketa mukaan, miten usein käynte jumalanpalveluksessa?

(kortti d45 - luettele - vain yksi vastaus)

	(521)
Useammin kuin kerran viikossa	1
Kerran viikossa	2
Noin kerran kuukaudessa	3
Noin kerran 2-3 kuukaudessa	4
Vain erityisinä juhlapyhinä	5
Noin kerran vuodessa	6
Harvemmin	7
Ei koskaan	8
Eos	9

Eb63.1 d45 trend

D46 Mitä seuraavista hyödykkeistä taloudessanne on?

(kortti d46 - luettele - useampi vastaus mahdollinen)

	(522-531)
Televisio	1,
Dvd-soitin	2,
Cd-soitin	3,
Tietokone	4,
Internetyhteys	5,
Auto	6,
Huoneisto/talo jonka olette maksanut kokonaan	7,
Huoneisto/talo jota edelleen maksatte	8,
Ei mitään (spontaani)	9,
Eos	10,

Eb63.4 new

D47 Kuinka monta viikkoa vuodessa yleensä käytätte lomamatkoihin?

(kortti d47 - luettele - vain yksi vastaus)

	(532)
Ei yhtään	1
Alle viikon vuodessa	2
Viikon vuodessa	3
2 viikkoa vuodessa	4
3 viikkoa vuodessa	5
4 viikkoa vuodessa	6
Yli 4 viikkoa vuodessa	7
Eos	8

Eb63.4 new

D48a Mikä on äidinkielenne?

(älä pumpppaa - älä luettele - koodaa vastaus - useampi vastaus mahdollinen)

	(533-567)
Saksa	1,
Englanti	2,
Arabia	3,
Bulgaari	4,
Katalaani	5,
Kiina	6,
Kroatia	7,
Tanska	8,
Espanja	9,
Viro	10,
Suomi	11,
Ranska	12,
Kreikka	13,
Unkari	14,
Italia	15,
Latvia	16,
Liettua	17,
Luxemburgin kieli (letzeburg)	18,
Maltan kieli	19,
Hollanti	20,
Norja	21,
Puola	22,
Portugali	23,
Romania	24,
Venäjä	25,
Slovakki	26,
Sloveeni	27,
Ruotsi	28,
Tsekki	29,
Turkki	30,
Irlanti/gaeli	31,

Baski	32,
Viittomakieli	33,
Muu (spontaani)	34,
Eos	35,

Eb55.1 q2 trend modified

D48b mitä kieliä, äidinkieltänne lukuunottamatta, puhutte kyllin hyvin ottaaksenne osaa keskusteluun? (ensimmäinen vieras kieli)

D48c mitä kieliä, äidinkieltänne lukuunottamatta, puhutte kyllin hyvin ottaaksenne osaa keskusteluun? (toinen vieras kieli)

D48d mitä kieliä, äidinkieltänne lukuunottamatta, puhutte kyllin hyvin ottaaksenne osaa keskusteluun? (kolmas vieras kieli)

(älä pumpppaa - älä luettele - koodaa vastaus - yksi vastaus per sarake)

	(568-569)	(570-571)	(572-573)
	D48b	D48c	D48d
	Ensimmäinen vieras kieli	Toinen vieras kieli	Kolmas vieras kieli
Saksa	1	1	1
Englanti	2	2	2
Arabia	3	3	3
Bulgaari	4	4	4
Katalaani	5	5	5
Kiina	6	6	6
Kroatia	7	7	7
Tanska	8	8	8
Espanja	9	9	9
Viro	10	10	10
Suomi	11	11	11
Ranska	12	12	12
Kreikka	13	13	13
Unkari	14	14	14
Italia	15	15	15
Latvia	16	16	16
Liettua	17	17	17
Luxemburgin kieli (letzeburg)	18	18	18
Maltan kieli	19	19	19
Hollanti	20	20	20
Norja	21	21	21
Puola	22	22	22
Portugali	23	23	23
Romania	24	24	24
Venäjä	25	25	25
Slovakki	26	26	26
Sloveeni	27	27	27
Ruotsi	28	28	28
Tsekki	29	29	29

Turkki	30	30	30
Irlanti/gaeli	31	31	31
Baski	32	32	32
Viittomakieli	33	33	33
Muu	34	34	34
Ei mitään	35	35	35

Eb55.1 q3 trend modified

D48e mitä kieliä, äidinkieltänne lukuunottamatta, puhutte kyllin hyvin ottaaksenne osaa keskusteluun? (muut vieraat kielet)

(älä pumpppaa - älä luettele - koodaa vastaus - useampi vastaus mahdollinen)

	(574-607)
Saksa	1,
Englanti	2,
Arabia	3,
Bulgaari	4,
Katalaani	5,
Kiina	6,
Kroatia	7,
Tanska	8,
Espanja	9,
Viro	10,
Suomi	11,
Ranska	12,
Kreikka	13,
Unkari	14,
Italia	15,
Latvia	16,
Liettua	17,
Luxemburgin kieli (letzeburg)	18,
Maltan kieli	19,
Hollanti	20,
Norja	21,
Puola	22,
Portugali	23,
Romania	24,
Venäjä	25,
Slovakki	26,
Sloveeni	27,
Ruotsi	28,
Tsekki	29,
Turkki	30,
Irlanti/gaeli	31,
Baski	32,
Viittomakieli	33,
Muu	34,

Eb55.1 q3 trend modified

Kysytään kielistä jotka mainittiin kysymyksissä d48b, d48c ja d48d

D48f Onko [d48b/c/d:ssä mainittu kieli] kielen taitonne erittäin hyvä, hyvä vai perustasoa?

(skaalakortti d48f - yksi vastaus per rivi)

	(luettele)	Erittäin hyvä	Hyvä	Perustasoa	Eos
(608)	1 Saksa	1	2	3	4
(609)	2 Englanti	1	2	3	4
(610)	3 Arabia	1	2	3	4
(611)	4 Bulgaari	1	2	3	4
(612)	5 Katalaani	1	2	3	4
(613)	6 Kiina	1	2	3	4
(614)	7 Kroatia	1	2	3	4
(615)	8 Tanska	1	2	3	4
(616)	9 Espanja	1	2	3	4
(617)	10 Viro	1	2	3	4
(618)	11 Suomi	1	2	3	4
(619)	12 Ranska	1	2	3	4
(620)	13 Kreikka	1	2	3	4
(621)	14 Unkari	1	2	3	4
(622)	15 Italia	1	2	3	4
(623)	16 Latvia	1	2	3	4
(624)	17 Liettua	1	2	3	4
(625)	18 Luxemburgin kieli (letzeburg)	1	2	3	4
(626)	19 Maltaan kieli	1	2	3	4
(627)	20 Hollanti	1	2	3	4
(628)	21 Norja	1	2	3	4
(629)	22 Puola	1	2	3	4
(630)	23 Portugali	1	2	3	4
(631)	24 Romania	1	2	3	4
(632)	25 Venäjä	1	2	3	4
(633)	26 Slovakkia	1	2	3	4
(634)	27 Sloveeni	1	2	3	4
(635)	28 Ruotsi	1	2	3	4
(636)	29 Tsekki	1	2	3	4
(637)	30 Turkki	1	2	3	4
(638)	31 Irlanti/gaeli	1	2	3	4
(639)	32 Baski	1	2	3	4
(640)	33 Viittomakieli	1	2	3	4
(641)	34 Muu	1	2	3	4

Eb54-lang q3a&b&c trend modified

Haastattelutiedot

P1 Haastattelupäivä

(642-
643)

(644-
645)

		Päivä
--	--	-------

		Kuukausi
--	--	----------

Eb63.3 p1

P2 Haastattelun aloitusaika

Käytä 24-tuntijakoa

(646-
647)

		Tunti
--	--	-------

(648-
649)

		Minuutit
--	--	----------

Eb63.3 p2

P3 Haastattelun kesto minuutteina

(650-
652)

		Minuuttia
--	--	-----------

Eb63.3 p3

P4 Haastattelun aikana läsnä olleiden henkilöiden määrä, haastattelija mukaan lukien

(653)

Kaksi (haastattelija ja haastateltava)

1

Kolme

2

Neljä

3

Viisi tai enemmän

4

Eb63.3 p4

P5 Haastateltavan yhteistyöhalukkuus

(654)

Erinomainen

1

Kohtalainen

2

Keskimääräinen

3

Huono

4

Eb63.3 p5

P6 Paikkakuntatyyppi

(paikallinen luokitus)

(655-
656)

--	--

Eb63.3 p6

P7 Haastateltavan asuinpaikkakunnan nimi

(paikallinen luokitus)

(657-
658)

--	--

Eb63.3 p7

P8 Postinumero

(659-
666)

--	--	--	--	--	--	--	--

Eb63.3 p8

P9 Lähtöpisteen numero

(667-
674)

--	--	--	--	--	--	--	--

Eb63.3 p9

P10 Haastattelijan valtuuskortin numero

(675-
682)

--	--	--	--	--	--	--	--

Eb63.3 p10

P11 Painokerroin

(683-
690)

--	--	--	--	--	--	--	--

Eb63.3 p11

P13 Haastattelukieli

(691)

Suomi
Ruotsi

1
2
3

Eb63.3 p13